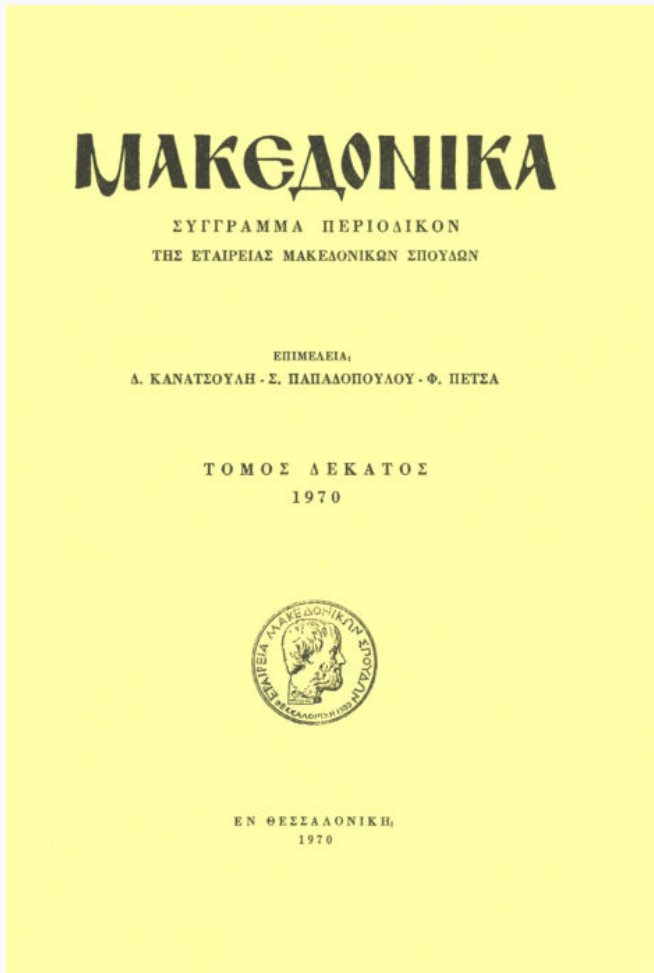

Μακεδονικά

Τόμ. 10, Αρ. 1 (1970)

Τρεις κανονισμοί της ελληνικής κοινότητας της Βέροιας κατά τα τέλη της Τουρκοκρατίας

Γεώργιος Χ. Χιονίδης

doi: [10.12681/makedonika.747](https://doi.org/10.12681/makedonika.747)

Copyright © 2014, Γεώργιος Χ. Χιονίδης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Χιονίδης Γ. Χ. (2015). Τρεις κανονισμοί της ελληνικής κοινότητας της Βέροιας κατά τα τέλη της Τουρκοκρατίας. *Μακεδονικά*, 10(1), 97–142. <https://doi.org/10.12681/makedonika.747>

ΤΡΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΤΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είναι γνωστόν ότι εὐθὺς μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων κατάλυσιν τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας (1453) ὁ σουλτάνος Μεχμέτ Β' παρεχώρησεν εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Γεννάδιον τὸν Σχολάριον ὠρισμένα προνόμια διαφόρου περιεχομένου¹. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁ Τούρκος κατακτητὴς ἀνεγνώρισεν εἰς τοὺς ὑποδούλους Ἑλληνας τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιοικήσεως τῶν κοινοτήτων τῶν μὲ ἐκκλησιαστικὸν καὶ πολιτικὸν ἐθνάρχην τὸν ἐκάστοτε Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον κατήυθυσε τὴν ὀργάνωσιν τῶν κοινοτήτων διὰ τῶν κατὰ τόπους ἀρχιερέων, δίδον τὰς γενικὰς κατευθύνσεις καὶ ἐπεμβαῖνον ὅταν ἐδημιουργοῦντο προβλήματα ἐκ τῶν προσωπικῶν ἀντεγκλήσεων. Δὲν γνωρίζομεν ὅμως πότε ἤρχισε τὸ πρῶτον ἢ ψήφισις τῶν γραπτῶν «Κανονισμῶν», βάσει τῶν ὁποίων ἐξησφαλιζέτο ἡ κατὰ τὸ δυνατόν ἀπρόσκοπος λειτουργία τῶν κοινοτήτων. Πάντως εἶναι γνωστόν ὅτι τὸ ἀργότερον κατὰ τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰῶνος (1858-1860) τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον συνέταξε «Γενικοὺς Κανονισμοὺς», οἱ ὅποιοι ἐπεκυρώθησαν ὑπὸ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης (1860). Μὲ βάσιν τὰς ὁδηγίας ταύτας τοῦ Πατριαρχείου αἱ ἑλληνικαὶ κοινότητες συνέταξαν τοὺς κανονισμοὺς τῶν². Κατὰ τὸ 1891 τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐξέδωσε νέας ἐγκυκλίους.

---

1. Βλ. Νικολ. Ι. Πανταζοπούλου, Τριπλῆ διαμάχη δικαίων κατὰ τὴν ἐπίλυσιν κληρονομικῆς διαφορᾶς ἐπὶ τουρκοκρατίας, «Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς Σχολῆς Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης», τ. ΙΒ', ε' (ἀφιέρωμα εἰς Χαράλαμπον Ν. Φραγκίσταν) καὶ εἰς ἀνάτυπον, Θεσσαλονίκη 1969, σ. 6 (=574), σημ. 1, ὅπου περαιτέρω βιβλιογραφία. Ὁ συγγραφεὺς ἐτοιμάζει ἤδη νέαν μελέτην περὶ τῶν «προνομίων». Πρβλ. Ἀποστόλου Ε. Βακαλοπούλου, Ἱστορία τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ, τ. Β', Θεσσαλονίκη 1964, σ. 134-220, καὶ ἰδίως σ. 140-144, ὅπου καὶ βιβλιογραφία.

2. Βλ. Ν. Ι. Pantazopoulos, Community Laws and Customs of Western Macedonia under Ottoman Rule, «Balkan Studies», τ. 2 (1961), σ. 1-22. Πρβλ. Στεφάνου Ι. Παπαδοπούλου, Ἐκπαιδευτικὴ καὶ κοινωνικὴ δραστηριότητα τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Μακεδονίας κατὰ τὸν τελευταῖο αἰῶνα τῆς τουρκοκρατίας, Θεσσαλονίκη 1970. Γενικῶς διὰ τὰ προβλήματα περὶ τῆς καταγωγῆς, ὀργανώσεως κ.λ. τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων ἐπὶ τουρκοκρατίας βλ. Ἀποστόλου Ε. Βακαλοπούλου, ἑ.ἀ., σ. 279-314,

Διὰ τοὺς κανονισμοὺς τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος τῆς Βεροίας δὲν ἔχομεν εἰδήσεις, διότι τὰ διασωθέντα ἀρχεῖα τῆς¹ ἀρχίζου ἀπὸ τοῦ 1892, πρὲς οὗτος δὲν δεχθῶμεν ὅτι ὑπῆρχεν ὁπωσδήποτε ἐνωρίτερον γραπτὸν δίκαιον, τοῦ ὁποῖου διεῖπε τὰ τῆς λειτουργίας τῶν ὀργάνων τῆς αὐτοδιοικήσεώς της, περὶ τῶν ὁποίων διεσώθησαν ἄλλου διάσπαρτοι εἰδήσεις².

Εἰς τὰ ὑπάρχοντα σήμερον ἀρχεῖα τῆς κοινότητος τῆς Βεροίας καταχωρίζονται τρεῖς πλήρεις κανονισμοί, ὁ τοῦ 1892, ὁ τοῦ 1903, καὶ ὁ τοῦ 1912, ἐκ τούτων δὲ ὁ τελευταῖος ἐδημοσιεύθη ἤδη. Δημοσιεύονται κατωτέρω τὰ κείμενα ταῦτα, με ὀρισμέναι παρατηρήσεις, ἐλαχίστας διορθώσεις καὶ διευκρινίσεις, με βάσιν τοὺς ἀνεκδότους κώδικας τῆς κοινότητος οὗτας, ὥστε νὰ γίνουιν προσιτὰ δι' εἰδικώτερας καὶ λεπτομερεστέρας μελέτας, διὰ τὰς κοινότητος τῆς Μακεδονίας ἢ τῆς Ἑλλάδος γενικώτερον.

2. Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1892

α) Ἡ προηγουμένη κατάστασις. Ἡ «ἔνωσις τῶν ἐκκλησιῶν».

Εἰς τὰς 14 Ἀπριλίου τοῦ 1892 ἀφίχθη εἰς τὴν Βέροιαν (προερχόμενος ἀπὸ τὴν Μητρόπολιν τῆς Δρυϊνουπόλεως) ὁ νέος μητροπολίτης Κοσμάς Εὐμορφόπουλος. Οὗτος, κατὰ τὰ τέσσαρα ἔτη τῆς παραμονῆς του εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Βεροίας, συνετέλεσε κατὰ πολὺ εἰς τὴν καλὴν ὀργάνωσιν τῶν κοινοτικῶν πραγμάτων, προεκάλεσε δὲ καὶ τὴν σύνταξιν καὶ ψήφισιν τοῦ

ὅπου καὶ βιβλιογραφία. Πρβλ. Διονυσίου Α. Ζακυθινοῦ, Τουρκοκρατία. Εἰσαγωγή εἰς τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τοῦ ἑλληνισμοῦ, Ἀθήναι 1957, σ. 31-36, καὶ Χρήστου Α. Παπανδρέου, Συστήματα ἐκλογῆς ἀρχῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἀπὸ τῆς τουρκοκρατίας μέχρι σήμερον, «Ἐπιθεώρησις Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως», περίοδος Δ', ἔτος Α', τεύχ. ΙΒ' (Δεκεμβρίου 1969), σ. 2147-2166.

1. Βλ. Γεωργίου Χ. Χιονίδη, Ἱστορία τῆς Βεροίας, τ. 1, Βέροια 1960, σ. 39-41 (βιβλιογραφία), ὅπου πρόχειρος καταγραφή τῶν κωδίκων τῆς μητροπόλεως Βεροίας-Ναούσης, τῶν ὁποίων ἐγένετο (1968) νέα ἀρίθμησις.

2. Βλ. Γεωργίου Χ. Χιονίδη, Τὰ ὄργανα τῆς αὐτοδιοικήσεως τῆς Βεροίας ἐπὶ τουρκοκρατίας, «Μακεδονικὴ Ζωή», τεύχ. 8 (Ἰανουάριος 1967), σ. 44-45. Γενικῶς διὰ τὰς κοινότητος τῆς Μακεδονίας, βλ. Ἀποστόλου Ε. Βακαλοπούλου, Ἱστορία τῆς Μακεδονίας (1354-1833), Θεσσαλονίκη 1969, πολλαχοῦ. Περισσότερα στοιχεῖα διὰ τὴν κοινότητα τῆς Βεροίας θὰ δημοσιεύσω εἰς τὸν ὑπὸ ἐκδοσιν 3ον τόμον τοῦ βιβλίου μου «Ἱστορία τῆς Βεροίας», βάσει τῶν ἀρχείων τῆς πόλεως, ἀνεκδότων ἐγγράφων, ἐνθυμήσεων καὶ λανθανουσῶν πληροφοριῶν. Ἀπόδειξιν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ κοινότης τῆς Βεροίας εἶχεν ἐνωρίτερον (τοῦ 1892) κανονισμοὺς ἀποτελεῖ ὁ δημοσιευόμενος εἰς κώδικα τῆς ἐκκλησίας τοῦ ὁσίου Ἀντωνίου τῆς Βεροίας (Βλ. Ἀντωνίου Σιγάλα, Ἀπὸ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῆς Μακεδονίας, Α' Ἀρχεῖα καὶ Βιβλιοθήκη τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 1939, σ. 151 ἀριθ. 19) κανονισμὸς τῆς 1.1.1864, ὁ ὁποῖος ρυθμίζει τὰ τῆς ἐκλογῆς καὶ τῶν καθηκόντων τῶν ἐπιτρόπων τοῦ ναοῦ.

πρώτου σωζομένου κανονισμοῦ τῆς πόλεως¹. Ὅπωςδὴποτε ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τούτου καὶ ὕστερα ὑπάρχουν κώδικες τῶν πρακτικῶν τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς ἀλληλογραφίας τῶν ἐκάστοτε μητροπολιτῶν, οἱ ὁποῖοι εἶναι πολῦτιμοι διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ταραχώδους ταύτης ἐποχῆς.

Ὅταν ἀφίχθη εἰς τὴν Βέροϊαν ὁ νέος μητροπολίτης, τὰ κοινοτικά ζητήματα δὲν εὐρίσκοντο εἰς καλὴν κατάστασιν, ἰδίως δὲ τὰ οἰκονομικά. Ὁ μητροπολίτης Κοσμάς προέβη εἰς τὴν «ἔνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν» κατὰ τὸ 1892.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος (1892) ἐξησφαλίσθη ἡ ἐνίσχυσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν σχολείων, τῶν οἰκονομικῶν τῶν ἐνοριῶν καὶ τῆς περιουσίας τῆς κοινότητος, ἀνεξωγονήθη «ἡ ἀδελφότης Μέλισσα» κ.λ. Ἡ «ἔνωσις τῶν ἐκκλησιῶν», κατὰ τὸν μητροπολίτην, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἀξιώσεως τῶν ρουμανιζόντων, οἱ ὁποῖοι ἐπεδίωκαν νὰ καταλάβουν μίαν ἐκκλησίαν (τῆς Ἐξω Παναγιᾶς) καὶ εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν δαπανῶν. Αἱ ἐνορίαί («τμήματα») περιορίσθησαν (ἀπὸ 16) εἰς 4, μόλις δὲ κατὰ τὴν 23ην Μαρτίου τοῦ 1903 προσετέθησαν εἰς τὰς ὑπαρχούσας (Μητροπόλεως, Ἁγίου Ἀντωνίου, Ἁγίου Ἰωάννου, Ἁγίων Ἀναργύρων) καὶ ἄλλαι 2, τῆς Κυριωτίσσης καὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Ἡ «ἔνωσις τῶν ἐκκλησιῶν» δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἄνευ ἐπιφυλάξεων, ἀντιθέτως μάλιστα ὑπῆρξαν πολλαὶ διαφωνίαι καὶ ἠγαγκάσθη ὁ μητροπολίτης νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἀστυνομικῶν (τουρκικῶν) ἀρχῶν, διότι πολλοὶ ἐπίτροποι τῶν ἐκκλησιῶν, αἱ ὁποῖαι εἶχον ἤδη κλεισθῆ (δηλαδὴ τῶν ὑπολοίπων 12), δὲν παρέδιδον τὰς κλειδὰς καὶ τοὺς λογαριασμοὺς, ἀλλὰ τελικῶς ὑπέκυψαν, κατόπιν ἐπεμβάσεως τοῦ Τούρκου ὑποδιοικητοῦ τῆς Βεροίας.

β) Τὸ κείμενον :

«ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Κεφάλαιον Α'

Ἄρθρον 1ον. Ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Κοινότης τῆς πόλεως Βεροίας ἀπαρτίζεται ὑπὸ πάντων τῶν ὀρθοδόξων κατοίκων, τῶν ἀναγνωρι-

1. Ὁ κανονισμὸς τοῦ 1892 δημοσιεύεται εἰς τὸν 17ον κώδικα, σ. 6-17, τοῦ 1903 εἰς τὸν 20ὸν κώδικα, σ. 133-142, ἐνθὺ τοῦ 1912 ἐδημοσιεύθη ἐντύπως ἡδὴ ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐκ τοῦ καλλιτεχνικοῦ τυπογραφείου Γ. Δ. Διβόλη 1912, μὲ τὸν τίτλον: «Κανονισμὸς τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος Βεροίας», ἀπὸ τὴν σπανίζουσαν δὲ ἔκδοσιν αὐτὴν ἀναδημοσιεύεται κατωτέρω. Ἐνδεχομένως νὰ ἐδημοσιεύθησαν καὶ οἱ δύο προηγούμενοι κανονισμοί, ὅπως ἀναγράφεται εἰς τὸ τέλος τοῦ κειμένου των, πλὴν ὅμως δὲν κατάρθωσα νὰ ἐξακριβώσω τοῦτο.

ζόντων ὡς πνευματικὴν αὐτῶν ἀρχὴν τὸν ὑπὸ τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχεῖου ἐκλεγόμενον Μητροπολίτην.

Ἄρθρον 2 ο ν. Ἐπαντες οἱ ὀρθόδοξοι κάτοικοι ἀπὸ ἡλικίας 25 ἐτῶν καὶ ἀνωτέρω¹ ἔχουσι δικαίωμα ψήφου. Ἐξαιροῦνται: α) οἱ μισθοτούμενοι ὑπὸ τῆς Κοινότητος, β) οἱ διαχειριστάμενοι κοινοτικὴν ἢ ἐνοριακὴν περιουσίαν ἢ δι' ἀρμοδίας ἐξελέγξεως ἀποδειχθέντες καταχρασταὶ καὶ γ) οἱ καταδικασθέντες ἐπὶ κακουργήματι.

Ἄρθρον 3 ο ν. Ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Κοινότης Βεροίας κέκτηται 72 ἐκκλησίας καὶ παρεκκλήσια μετὰ τῶν κτημάτων αὐτῶν, διακυβερνώμενα ὑπὸ μιᾶς πενταμελοῦς Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα ἀρρένων καὶ θηλέων, διακυβερνώμενα ὑπὸ μιᾶς τριμελοῦς Ἐφορίας. Ἐπίσης κέκτηται καὶ τὰ ἐξῆς Ἐνοριακὰ Μοναστήρια, Δοβριᾶς, Προφήτου Ἡλιοῦ, Καλῆς Πέτρας, Ἁγίων Πάντων καὶ Μουτζάλης, διακυβερνώμενα ὑπὸ μιᾶς πενταμελοῦς ἐπὶ τῶν Μονῶν Ἐπιτροπῆς. Πάντα δὲ τὰ σωματεῖα ταῦτα (δηλ. Ἐφορεία Σχολείων κ.λ.) ἐκλέγονται ἐκ προσώπων εὐυπολήπτων, τιμίων καὶ ἀξιοπίστων.

Ἄρθρον 4 ο ν. Ἄπασα ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Κοινότης Βεροίας διαιρεῖται εἰς 4 τμήματα, ὀριζόμενα ὡς ἐξῆς: Τὸ τῆς Μητροπόλεως, περιλαμβάνον καὶ τὰς Ἐνορίας Φανερωμένης, Ἁγίου Νικολάου, Κυριωτίσσης καὶ Ἁγίου Δημητρίου. Τὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, περιλαμβάνον καὶ τὰς ἐνορίας Χρυσοπολιτίσσης, προφήτου Ἡλιοῦ καὶ Μακαριωτίσσης, τοῦ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, μετὰ τῆς ἐνορίας Ἁγίου Παταπίου καὶ τὸ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, περιλαμβάνον καὶ τὰς ἐνορίας Ἁγίου Γεωργίου τῶν Ταξιαρχῶν, Δεξιᾶς² καὶ Ἀκαταμαχήτου.

Ἄρθρον 5 ο ν. Τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Κοινότητα Βεροίας ἀντιπροσωπεύει ἀρχὴ ἐξ 24 μελῶν, ἣτις καλεῖται Ἀντιπροσωπεία τῆς κοινότητος καὶ ἐκλέγεται κατ' ἔτος ὡς ἐξῆς:

Ἄρθρον 6 ο ν. Ἐνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐνιαυσίου περιόδου τῆς Ἀντιπροσωπείας ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ συντάσσονται ὑπὸ τῆς Ἀντιπροσωπείας τέσσαρες τῶν ἐκλογικῶν τμημάτων κατάλογοι τῶν ἐκλογέων τῶν ἐχόντων τὰ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ ὀριζόμενα προσόντα καὶ ἀποστελλόμενοι ἀνὰ ἐν ἀντίγραφον εἰς τὸ οἰκεῖον τμήμα, ἀναρτῶνται ἐν τῷ νάρθηκι τοῦ ναοῦ καὶ μένουσι μέχρι τέλους τῶν ἐκλογῶν.

Ἄρθρον 7 ο ν. Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις, δι' ἐγκυκλίων ἀναγιγνωσκο-

1. Διάβαζε ἄνω.

2. Πρόκειται περὶ τῆς ἐκκλησίας τῆς Παναγίας Δεξιᾶς.

μένων ἐν ἐκάστῳ ναῷ ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὀρίζει τὴν ἡμέραν τῶν ἐκλογῶν.

Ἄρθρον 8ο. Αἱ τυχόν παρουσιαζόμεναι ἐνστάσεις περὶ μὲν τῶν ἐκλογῶν ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐγκυκλίων, περὶ δὲ τῶν ἐκλεξιμῶν ὑποβάλλονται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν διαλογὴν τῆς Αὐ(τοῦ) Σεβασμιότητι τῆς Μητροπολίτη καὶ διευθετοῦνται ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ἄρθρον 9ο. Ἐν τῷ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας ἐκάστου ἐκλογικοῦ τμήματος ἀναρτᾶται κάλη ἐσφραγισμένη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἕκαστος τῶν ἐν τῷ ἀνηρτημένῳ ἐκλογικῷ καταλόγῳ τῶν ἐκλογῶν ὑποχρεοῦται αὐτοπροσώπως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν νὰ ρίπτῃ τὸ ψηφοδέλιόν του, ἐν ᾧ ἔχει ἐγγεγραμμένα ἕξ πρόσωπα ἀντιπροσώπους τοῦ τμήματός του, οὓς ἐκλέγει, ἂν θεωρῇ καταλλήλους καὶ φέροντας τὰ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ ὀριζόμενα προσόντα, ἀφοῦ προηγουμένως θέσῃ τὴν ὑπογραφὴν του ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ βιβλίῳ, ὅπερ κρατεῖ ἐφορευτικῇ ἐπιτροπῇ, ἐν ἐκάστῳ τμήματι συνισταμένη ἐξ ἐνὸς ἱερέως καὶ δύο πολιτῶν καὶ ἐκλεγομένη ὑπὸ τῆς Ἀντιπροσωπείας. Ἀρχεταὶ δὲ ἡ προσαγωγή τῶν ψηφοδελτίων μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς θείας λειτουργίας μέχρι μεσημβρίας καὶ ἀπὸ τῆς 8ης τουρκιστὶ μετὰ μεσημβρίαν μέχρι τῆς 10ης καὶ οὕτω πάλιν τὴν ἐπιούσαν καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν.

Ἄρθρον 10ο. Ἡ διαλογὴ τῶν ψηφοδελτίων γίνεται μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας ἐν τῇ ἱερᾷ Μητροπόλει, παρόντων τῶν πλειόνων μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ἀντιπροσωπείας, καθ' ἣν ἀναδεικνύονται ἀντιπρόσωποι οἱ πλειονοψηφοῦντες, ἐν δὲ ἰσοψηφίᾳ ἀποφαίνεται ὁ κληρικός. Τῆς διαλογῆς συντάσσεται πρακτικόν, ὑπογράφεται ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν παρευρεθέντων ἀντιπροσώπων καὶ ὑποβάλλεται μετὰ τῶν ψηφοδελτίων ἐν φακέλλῳ, ἐσφραγισμένῳ, πρὸς τὴν Αὐτοῦ Σεβασμιότητα τὸν Μητροπολίτην, ὅστις ἀποστέλλει αὐτοῖς τὰ σχετικὰ πιττάκια.

Ἄρθρον 11ο. Ἡ Ἀντιπροσωπεία συνέρχεται μετὰ τὴν ἐκλογὴν αὐτῆς, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Αὐ(τοῦ) Σεβασμιότητος ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτῆς, ὅστις θέλει διευθύνει τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς, κατὰ Ἰανουάριον δὲ ἐκάστου ἔτους πρὸς ἐπιθεώρησιν, ἐξέλεξις καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τῆς Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς. Κατὰ Ἰούνιον δὲ διὰ τὰς αὐτάς Ἐργασίας καὶ Ἐφορίας. Ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις ἢ χρεῖα τὸ καλέσει ἢ δέκα τῶν μελῶν ἤθελον ἀπαιτήσῃ τοῦτο δι' ἐγγράφου παρὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἄρθρον 12ο. Ἡ Ἀντιπροσωπεία θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν παρευρίσκῃται τὸ ἡμισυ τῶν μελῶν αὐτῆς πλέον ἐνός. Μὴ γενομένης ὁμως ἀπαρτίας εἰς τὴν πρώτην πρόσκλησιν εἰς δευτέραν πρόσκλησιν θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν παρῶσιν ὀκτῶ μέλη.

Ἄρθρον 13 ο ν. Ἡ πρόσκλησις γίνεται δι' ἑνὸς προσκλητηρίου βιβλίου, ἐν ᾧ οἱ προσκαλούμενοι ὀφείλουσι, νὰ ἐγγράφωσιν ἰδιοχείρως τὰ δνόματα αὐτῶν.

Ἄρθρον 14 ο ν. Ἡ Ἀντιπροσωπεία τῆς κοινότητος συνέρχεται εἰς γενικὴν συνέλευσιν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α(ὐτοῦ) Σεβ(ασμιότητος), ἢ τοῦ Ἐπιτρόπου αὐτῆς ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως, δυνάμει προσκλητηρίων τῆς Α(ὐτοῦ) Σεβ(ασμιότητος) ἢ τοῦ Ἐπιτρόπου αὐτῆς, ὀριζόντων τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς συνεδριάσεως καὶ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας θέλει ἐκλέγει ἐξωθεν κατὰ πλειοψηφίαν τὰ τρία σωματεῖα, τῆς Κεν(τρικῆς) Ἐκκ(λησιαστικῆς) Ἐπιτροπῆς, τῆς Ἐφορίας καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Μονῶν Ἐπιτροπῆς, ὀνομάζουσα τοὺς ταμίαις καὶ τοὺς ἀντιπροέδρους αὐτῶν, ὧν τὸ πρακτικὸν τῆς ἐκλογῆς θέλει ὑποβάλλεσθαι δι' αἰτήσεως εἰς τὴν ἱεράν Μητρόπολιν πρὸς ἐπικύρωσιν.

Ἄρθρον 15 ο ν. Ἐκαστον τῶν Σωματείων τούτων θέλει ἐργάζεσθαι ἀνεξαρτήτως καὶ ἰδιαίτερος. Καὶ τῆς μὲν Ἐφορίας ἡ περίοδος ἔσται ἐνιαυσία, τῆς δὲ Κεντρ(ικῆς) Ἐκκ(λησιαστικῆς) Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Μονῶν Ἐπιτροπῆς, διετῆς.

Κεφάλαιον Β'

Περὶ τῆς Κεντρ(ικῆς) Ἐκκ(λησιαστικῆς) Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 16 ο ν. Ἡ Κεντρ(ικῆ) Ἐκκ(λησιαστικῆ) Ἐπιτροπὴ θέλει ἔχει ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτῆς διακυβέρνησιν καὶ διαχείρισιν ἀπάσας τὰς ἐν τῇ πόλει Βεροίας ἱερᾶς Ἐκκλησίας καὶ παρεκκλήσια καὶ τὰ κτήματα αὐτῶν μετὰ τῶν εἰσοδημάτων των, ὡς καὶ τὸ μονοπώλιον τοῦ κηροῦ, μηδενὸς ἐπεμβαίνοντος ἐκ τῶν πολιτῶν. Συνερχομένη δ' ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος, ἢ ὁσάκις ἢ χρεῖα τὸ καλέσει, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α(ὐτοῦ) Σεβ(ασμιότητος) ἢ τοῦ ἀντιπροέδρου αὐτῆς, θέλει φροντίζει περὶ τῆς ἀξιοπρεποῦς συντηρήσεως ἀπασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, περὶ τῆς ἐπισκευῆς αὐτῶν καὶ διὰ πλειοδοσίας ἐνοικιάσεως τῶν κτημάτων αὐτῶν.

Ἄρθρον 17 ο ν. Ἡ Κεντρ(ικῆ) Ἐκκ(λησιαστικῆ) Ἐπιτροπὴ θέλει ἐνεργῆ ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ, ὃν συντάσσει εἰς τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἐκλογὴν αὐτῆς συνεδριάσιν καὶ συγκαλοῦσα τὴν Ἀντιπροσωπείαν ὑποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἐπικύρωσιν αὐτῆς.

Ἄρθρον 18 ο ν. Ἡ Κεντρ(ικῆ) Ἐκκ(λησιαστικῆ) Ἐπιτροπὴ οὔτε δαπανᾷ, ἄνευ προϋπολογισμοῦ ἐγκεκριμένου, ὑπὸ τῆς Ἀντιπροσωπείας, οὔτε οἰανδήποτε ἀγορὰν ἢ πώλησιν ἐνεργεῖ, ἄνευ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἀντιπροσωπείας, οὔτε δαπανᾷ πλείω τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὀρισμένων. Ἐν ἐκτάκτῳ δὲ μόνον καὶ ἀπρόοπτῳ ἀνάγκῃ ἐπιτρέπεται αὐτῇ νὰ δαπανήσῃ οὐχὶ ὁμῶς πλείω τῶν 1000 γροσίων κατ' ἀνώτατον ὄριον, δι' ὅλον τὸ ἔτος. Πᾶσαν

δὲ πληρωμὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ ποιεῖται διὰ τοῦ ταμίου αὐτῆς δυνάμει ἐντάλματος πρὸς αὐτόν, φέροντος τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τοῦ γραμματέως.

Ἄρθρον 19 ο. Ἡ Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ διατηρῇ, ἐπὶ πληρωμῇ ἑνα γραμματέα, ὅστις ἔχει τὰ ἑξῆς καθήκοντα: α) ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, β) κρατεῖ τὴν ἀλληλογραφίαν αὐτῆς, ἢν προσυπογράφει μετὰ τοῦ ἀντιπροέδρου, γ) φυλάττει τὰ ἀρχεῖα ἐν τάξει, δ) τηρεῖ ἀκριβῆ λογιστικὰ βιβλία τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιουσιῶν, ε) κρατεῖ ἰδιαίτερα βιβλία πρὸς ἀκριβῆ ἔγγραφὴν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων τῆς πόλεως Βεροίας, στ) συντάττει τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ζ) συνυπογράφει μετὰ τοῦ ἀντιπροέδρου τὰ ἐντάλματα πληρωμῆς ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἔγγραφον, ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ γραφείου τῆς κεντρικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 20 ο. Καθήκοντα τοῦ ταμίου εἰσὶ τὰ ἑξῆς: α) Κρατεῖ ἐπιμελῶς τὰς ἀποδείξεις τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων προσόδων τῶν ἐκκλησιῶν, β) διὰ διπλοτύπον ἀποδείξεων πληρῶνει τὰς ἐγκεκριμένας δαπάνας, δυνάμει ἐντάλματος, γ) ἐγγράφει ἀκριβῶς καὶ λεπτομερῶς πᾶσαν πρόσοδον ἢ δαπάνην διὰ τοῦ γραμματέως εἰς τὸ βιβλίον Ταμείου καὶ βιβλίον μερίδων, δ) ἐπιτηρεῖ τὸν Γραμματέα εἰς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν λογιστικῶν καὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων ὡς καὶ τοῦ κτηματολογίου καὶ ἀπογραφῆς τῶν ἐπίπλων, σκευῶν καὶ ἀμφίων τῶν ἐκκλησιῶν, ε) φυλάττει τοὺς τίτλους τῶν ἰδιοκτησιῶν τῶν ἐκκλησιῶν ὡς καὶ πᾶν σπουδαῖον αὐτῶν ἔγγραφον ἐν τῷ σιδηρῷ χρηματοκιβωτίῳ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ στ) ὑπογράφει τὰ ἐνοικιαστήρια τῶν κτημάτων τῶν ἐκκλησιῶν.

Ἄρθρον 21 ο. Ἡ Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ ἔχη τὸ ἐπιτροπεῖον τῆς ἐν τινι δωματίῳ τῶν οἰκημάτων τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ἐν ᾧ θέλει συνεδριάζει καὶ ἐν ᾧ θέλει διημερεῖ ὁ Γραμματεὺς καὶ θέλει μένει διαρκῶς τεθειμένον τὸ σιδηροῦν χρηματοκιβώτιον.

Ἄρθρον 22 ο. Ἡ Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει αὐτοπροσώπως νὰ διεξάγῃ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, εἰς δὲ τὰς ἄλλας τρεῖς ἐκκλησίας νὰ διορίζῃ ὑπ' εὐθύνην τῆς ὑποεπιτροπᾶς.

Ἄρθρον 23 ο. Λειτουργία τακτικῶς θέλει τελεῖσθαι εἰς τὰς τέσσαρας ὀρισθείσας ἐνοριακὰς ἐκκλησίας, ἧτοι εἰς τὴν τῆς Μητροπόλεως, τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων καὶ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου. Εἰς δὲ τὰς ἄλλας ἐκκλησίας ἐναλλάξ κατὰ πᾶν Σάββατον εἰς τὰ τέσσαρα τμήματα καὶ εἰς τὰς μνήμας αὐτῶν.

Ἄρθρον 24ο ν. Ἡ Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ διατηρῆ τακτικούς μισθοτούς ψάλτας εἰς τὰς 4 ἐν ἐνεργείᾳ ἐκκλησίας (καὶ ἂν τὰ οικονομικὰ ἐπιτρέπουσιν, ἀνὰ ἓνα διάκονον) καὶ ἀνὰ ἓνα κανδηλάπτην καὶ πέμπτον κανδηλάπτην, εἰς ὃν ἀνατίθεται ἡ καθαριότης καὶ ἐπιμέλεια ὄλων τῶν ἐκκλησιῶν τῆς πόλεως, εἰς ἣν δέον νὰ διατηρῆ ἀνημμένη ἀνὰ μίαν κανδήλαν τοῦ ἁγίου καθ' ἑκάστην.

Ἄρθρον 25ο ν. Ἡ Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ κέκτηται σφραγίδα, φέρουσαν τὰ ἐξῆς γράμματα: «Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς πόλεως Βεροίας», δι' ἧς θέλει σφραγίζει πᾶν ἔγγραφον ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ γραφείου ὡς καὶ τὰς διπλοτύπους ἀποδείξεις καὶ ἦν κρατεῖ ὁ ἀντιπρόεδρος».

Τ' ἀνωτέρω 23 ἄρθρα ἐψηφίσθησαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου τοῦ 1892. Κάτωθεν τοῦ ἄρθρου 23 ἀναγράφονται τὰ ἐξῆς:

«Ἐν τῇ συζητήσει τοῦ ἀνωτέρω 23 ἄρθρου ὁ κ. Κωνσταντῖνος Χρυσόχοος ὡς καὶ ὁ κ. Θωμᾶς Κόντος ἀπεφάνθησαν κατὰ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ, θεωροῦντες ἀσύμφορον εἰς τὴν κοινότητα τὴν ἔνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν κτημάτων». Ὑπογράφουν 12 μέλη τῆς Ἀντιπροσωπείας (ἡ ὁποία ἐλειτούργει ἤδη πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ Κανονισμοῦ) καὶ ὁ μητροπολίτης, ὑπάρχει δὲ καὶ σφραγίς, στρογγύλη, ἔχουσα εἰς τὸ κέντρον σταυρὸν καὶ κάτωθεν τούτου τὴν χρονολογίαν 1891, κυκλικῶς δὲ τὰ ἐξῆς: «ΨΦΡΑΓΙΣ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΙΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΒΕΡΡΟΙΑΣ». Μετὰ τὰς ὑπογραφὰς ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις: «Ἐνοσιν τὸν ἐκκλισιὸν κὲ κτηματον δὲν παραδέχομε. Θωμᾶς Κόντος». Εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 23ης Σεπτεμβρίου 1892 συνεζητήθησαν τὰ ἄρθρα 26-28 τοῦ Κανονισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐξεπονήθη «ὑπὸ τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς».

«Ἄρθρον 26ο ν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱερέων περιορίζεται τοῦ λοιποῦ εἰς ἕνδεκα, ἐξ ὧν εἰς τὴν ἑνορίαν τῆς Μητροπόλεως τέσσαρες, εἰς τὴν τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου τρεῖς, δύο εἰς τὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου καὶ δύο εἰς τὴν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, ἀπολαμβάνόντων τὰς ἐξῆς ἀπολαβάς: διὰ γάμου γρό(σια) 30, διὰ κηδείας γρ. 5, διὰ μνημόσυνα γρ. 5, διὰ βαπτίσεις γρό. 5, διὰ εὐχέλαιο(ν) ἀνὰ δύο γρόσ., διὰ εὐχὰς γεννήσεως γρό. 2, δι' εὐχὴν σαραντισμοῦ γρ. 2 καὶ τὰς λοιπὰς τυχερὰς ἀπολαβάς κατὰ τὴν ἀνέκαθεν συνήθειαν.

Ἄρθρον 27ο ν. Ἐν ἐκάστη ἑνορίᾳ οἱ ὀρισμένοι ἱερεῖς θέλουσιν ἔχει κοινὸν ταμεῖον καὶ διανεμῆσθαι ἐξ ἴσου τὰς ἀπολαβάς.

Ἄρθρον 28ο ν. Ὅριζεται τοῦ λοιποῦ, ὅπως ἡ ἐπιχορηγήσις τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Μητροπολίτου συνισταμένη εἰς 10 χιλιάδας γρόσια πληράνηται ὀλόκληρος ἐτησίως, ὑπὸ τῶν ἱερέων τῆς πόλεως κατὰ τὴν γενησομένην ὑπὸ τῆς Ἀντιπροσωπείας ἀναλογίαν. Ἀπαλλάσσονται δὲ τοῦ λοι-

ποῦ οἱ ἱερεῖς ἀπὸ τοῦ μέχρι τοῦδε εἰς τὸ ταμεῖον τῶν σχολῶν διδομένου ἐμβατικίου».

Ἡ συνεδρίασις ἐλύθη, ἀφοῦ ἐνήφισε μόνον τρία ἄρθρα. Εἰς ταύτην παρέστησαν (ὑπογράφουν) ἑννέα μέλη τῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ ὁ μητροπολίτης.

(Συνεδρίασις τῆς 25-9-1892)

«Κεφάλαιον Γ'

Ἄρθρον 29 ο.ν. Ἡ Ἐφορία, ἅμα τῇ ἐκλογῇ αὐτῆς ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς τὸν γραμματέα, ὅστις τηρεῖ τὰ πρακτικά τῶν συνεδριάσεων ὡς καὶ κατάλογον τῆς βιβλιοθήκης καὶ τῶν ὀργάνων, συντάσσουσα δὲ ἀμέσως τὸν προϋπολογισμόν της καὶ ὑποβάλλουσα πρὸς ἐγκρισιν τῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ἄρθρον 30 ο.ν. Ἐλλείπει τοῦ Προέδρου ἀναπληροῖ αὐτὸν ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Ἄρθρον 31 ο.ν. Ὁ Ταμίας τῆς Ἐφ(ορίας), ἐκλεγόμενος ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῆς Ἀντιπρ(οσωπείας), τηρεῖ ἀκριβῆ τῆς διαχειρίσεως βιβλία, ἠριμημένα, ἐσφραγισμένα τῇ σφραγίδι τῆς Μητροπόλεως, ἐκτελεῖ πᾶσαν δαπάνην, δυνάμει ἐντάλματος τοῦ Πρ(οέδρου) ἢ τοῦ Ἀντιπροέδρου προσυπογραφομένου καὶ τοῦ Γραμματέως, πᾶσα δὲ εἴσπραξιν διὰ διπλοτύπων ἀποδείξων. Εἰς τὸ τέλος δὲ ἐκάστου ἔτους ὑποβάλλει μετὰ τῶν συνφερόνων τοὺς λογαριασμοὺς τῆς διαχειρίσεως, μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, τῇ Ἀντιπροσωπείᾳ, πρὸς ἐξέλεξιν καὶ παραδίδει τῷ διαδόχῳ αὐτῷ δι' ἀποδείξεως τὰ βιβλία, ἔγγραφα, καὶ πᾶν ἄλλο ἔγγραφον ἀνήκον εἰς τὰ Σχολεῖα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ κατατίθενται ἐν τῷ Ταμείῳ ἐντὸς τοῦ γραφείου τῆς Ἐφορίας.

Ἄρθρον 32 ο.ν. Ἡ Ἐφορία συνεδριάζει ἐν τινι δωματίῳ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τακτικῶς μὲν ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος, καθ' ἡμέραν καὶ ὥραν ὀριζομένων ὑπ' αὐτῆς, ἐκτάκτως δέ, ὡςάκις ἤθελε προσκληθῆ ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἢ τοῦ Ἀντιπροέδρου. Πᾶσα ἀπόφασις αὐτῆς γίνεται ἐν συνεδρίᾳ διὰ ψηφοφορίας, θεωρεῖται δὲ ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν παρῶσι δύο τοὐλάχιστον μέλη. Ἐν περιπτώσει δὲ ἰσοψηφίας ὑπερισχέει ἡ γνώμη ὑπὲρ ἧς ἤθελε ταχθῆ ὁ πρόεδρος.

Ἄρθρον 33 ο.ν. Ἡ Ἐφορία, ἅμα τῇ ἐγκρίσει τοῦ προϋπολογισμοῦ, νὰ ἐκλέγῃ καὶ συμφωνῆ δεόντως τὸ κατάλληλον προσωπικὸν τῶν διδασκάλων, ἀνταλλάσσουσα μετ' αὐτῶν συμβόλαια, ὑπογεγραμμένα ὑπὸ τοῦ Ταμίου καὶ φέροντα τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Μητροπολίτου. Ἀπαγορεύεται δὲ ἡ εἰσαγωγή διδασκάλων ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις ἀρρένων ἢ θηλέων, μὴ ἔχοντων πτυχία διδασκαλείου ἢ γυμνασίου. Ὄφείλει δὲ νὰ φροντίξῃ ὅπως τὸ πρόγραμμα ἢ συντεταγμένον μέχρι τῆς 15 Αὐγούστου, ὅτε δέον νὰ ἄρ-

χωνται αἱ ἐγγραφαὶ τῶν μαθητῶν, τὰ δὲ μαθήματα ἀνυπερθέτως τὴν 1ην Σεπτεμβρίου). Ὅριζει δὲ μετὰ τοῦ διευθυντοῦ καὶ τῆς διευθυντρίας ἐγκρίσει καὶ τῆς Ἱε(ρᾶς) Μ(ητροπόλεως) τὰ εἰσακτέα διδακτικὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα ἄπαξ εἰσαχθέντα δέον νὰ ἐξακολουθῶσι τὰ αὐτὰ τοῦλάχιστον ἐπὶ διετίαν.

Σ η μ ε ι ω σ ι ς. Ἡ Ἐφορία τῶν Σχολείων μετὰ τοῦ Προέδρου ὀφείλει ἐντὸς ἑξ ἡμέρων νὰ ἐκπονήσῃ κανονισμόν, ὅστις θὰ διέπῃ ἅπαντα τὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, ἐξάπαντος ὁμοῦ ἔχουσα πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν πορείαν τῶν ἐν Θεσσαλ(ονίκη) ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 3 4 ο ν. Ἡ Ἐφορία ὀφείλει ἄπαξ τοῦλάχιστον τῆς ἑβδομάδος νὰ ἐπισκέπτηται τὰ ἐκπαιδευτήρια, νὰ ἐξετάζῃ τὰ περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων τῶν διδασκάλων, νὰ λαμβάνῃ γνώσιν τῆς τάξεως τῶν μαθητῶν, τῶν ἀναγκῶν τῆς Σχολῆς καὶ δι' ἀποφάσεως αὐτῆς νὰ σπεύδῃ εἰς τὴν θεραπείαν αὐτῶν. Πᾶσαν δὲ ἕκτακτον ὑπόθεσιν, ἀφορῶσαν εἴτε εἰς τὴν εὐταξίαν καὶ εὐπειθειαν τῶν μαθητῶν εἴτε εἰς τὴν τυχὸν διαμάχην τῶν διδασκάλων, θέλει ἐπιλαμβάνεται διὰ προηγουμένης ἀναφορᾶς καὶ ἐκδόσεως τοῦ διευθυντοῦ.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 3 5 ο ν. Ἡ Ἐφορία ἐν τακτικῇ αὐτῆς συνεδριάσει ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου) δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ προβῇ εἰς τὴν παῦσιν διδασκάλου ἢ διδασκαλίσεως καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὅταν λόγοι ἰσχυροὶ θὰ ὑπάρχωσι πρὸς τοῦτο.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 3 6 ο ν. Ἡ Ἐφορία ἔχει ὡς πόρους: α) τὴν ἐτησίαν χορηγίαν ἀπὸ τῆς Κ(εντρικῆς) Ἐκκ(λησιαστικῆς) Ἐπιτροπῆς, β) Τὰ εἰσοδήματα τῶν σχολειακῶν κτημάτων τῆς Ράχοβας καὶ Κότσικας καὶ γ) τὰ μέχρι τοῦδε λαμβανόμενα δικαίωματα τῶν προικῶν, ὧν ἡ ἐξασφάλις ἀνατίθεται εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 3 7 ο ν. Ἡ Ἐφορία κέκτηται σφραγίδα φέρουσαν τὰ ἐξῆς γράμματα «Ἐφορία τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων Βεροίας», ἦν κρατεῖ ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 3 8 ο ν. Ἡ Ἀντιπροσωπεία ὀφείλει νὰ ἐκλέγῃ κατὰ πᾶσαν διετίαν πενταμελῆ ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν Μοναστηρίων, ἥτις ὀφείλει ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ, ἐγκεκριμένου ὑπὸ τῆς Ἀντιπροσωπείας, νὰ φροντίξῃ περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν κτημάτων αὐτῶν, ἀπὸ πάσης ξενικῆς διαρπαγῆς, νὰ διαχειρίζηται εὐσυνειδήτως τὴν περιουσίαν αὐτῶν, ἐνοικιάζουσα ἐν τῇ Μητρο(πόλει) τὰ κτήματα αὐτῶν διὰ πλειοδοσίας καὶ διατηροῦσα ἀνὰ ἓνα ἱερέα εἰς ἕκαστον Μοναστήριον καὶ παρέχουσα ἐτησίως εἰς ἀναλόγους δόσεις ποσόν τι εἰς τὴν Ἐφορίαν τῶν σχολῶν Βεροίας, ὅπερ θέλει ὀρίζεσθαι ὑπὸ τῆς Ἀντιπροσωπείας. Ἐν τέλει δὲ ἐκάστου ἔτους νὰ παραδίδῃ ἀκριβῆ λογαριασμόν τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς εἰς τὴν Ἀντιπροσωπείαν διὰ πᾶσαν

διαφορὰν ἀφορῶσαν τὴν περιφρούρησιν τῶν κτημάτων τῶν μονῶν καὶ ἀπαίτουσαν δαπάνην ἄνω τῶν 1000 [γροσίων]. Ὅφειλε νὰ ἀναφέρηται εἰς τὴν Ἀντιπροσωπεῖαν καὶ νὰ ἐκτελεῖ τὴν ἐπὶ ταύτῃ ἀπόφασιν αὐτῆς.

Ἄρθρον 39 ον. Πᾶν σωματεῖον, διαδεχόμενον τὸ προκάτοχον αὐτοῦ, ὀφείλει νὰ παραδέχεται καὶ νὰ ἐκτελεῖ ὡς ἐγκύρους τὰς πράξεις αὐτοῦ, μέχρι τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὄρων, ὑφ' ὧν αὐταὶ ἐγένοντο.

Ἄρθρον 40 ον. Ἡ Ἀντιπροσωπεῖα ἅμα τῇ ἐξελέγξει τῶν λογαριασμῶν τῶν τριῶν σωματείων ὀφείλει δι' αἰτήσεως αὐτῆς νὰ ὑποβάλλῃ τὰς πράξεις αὐτῆς ὑπὸ τὴν ἐγκρισιν καὶ ἐπικύρωσιν τῆς Δημογεροντίας.

Ἄρθρον 41 ον. Οὐδενὶ τῶν μελῶν παντὸς σωματείου ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι μέλος ἄλλου σωματείου. Οὐδεὶς δὲ δικαιούται νὰ παύῃ μέλος τι σωματείου τινός. Παραιτουμένου δὲ τινος ἢ ἀποβιοῦντος ἢ ἀποδημούντος πλέον τῶν τριῶν μηνῶν ἢ μὴ προσερχομένου εἰς τέσσερας κατὰ σειρὰν συνεδριάσεις ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐπιλαχόντος, ἐν δ' ἰσοψηφίᾳ ἀποφαίνεται ὁ κληρὸς.

Ἄρθρον 42 ον. Πάντα τὰ ζητήματα εἰς πάντα τὰ σωματεῖα λύονται διὰ πλειονοψηφίας.

Ἄρθρον 43 ον. Ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἅμα τῇ ἐπιψηφίσει αὐτοῦ δέον νὰ ἐκτυπῶθῃ καὶ διανεμηθῇ ἀνά ἓν ἀντίτυπον εἰς τὰ μέλη ὄλων τῶν σωματείων καὶ εἰς τοὺς βουλομένους ἐκ τῶν πολιτῶν, ἰσχύει δὲ ἐπὶ τρία ἔτη καὶ παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης ἀναθεωρηθήσεται καὶ συμπληρωθήσεται εἰς τὰς τυχὸν παρουσιασθησομένας ἐν τῷ μεταξύ ἐλλείψεις αὐτοῦ, μὴ γενομένου δὲ λόγου ἰσχύει ἐπὶ μίαν ἔτι τριετιανῶν.

γ) Παρατηρήσεις. Τὰ ἐπακολουθήσαντα γεγονότα.

Εἰς τὸν κανονισμὸν αὐτὸν δὲν προβλέπεται ἡ ὀργάνωσις καὶ ἡ λειτουργία Δημογεροντίας, χωρὶς τοῦτο νὰ σημαίνῃ, ὅτι κατηργήθη αὕτη. Εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς 19 Ἰουλίου 1892 (κῶδιξ 17ος, σελ. 1-3) διαβάζομεν, ὅτι ὁ μητροπολίτης Κοσμάς ὑπέβαλε τὸ σχέδιον τοῦ κανονισμοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου παρετήρησεν ὁ ἰατρός Δημήτριος Τούσας, ὅτι τοῦτο δὲν προβλέπει περὶ Δημογεροντίας. Ὁ μητροπολίτης ἀπήντησεν, ὅτι τοῦτο ἐγένετο, διότι ἡ Δημογεροντία «εἶναι σωματεῖον ἀνεξάρτητον τῆς κοινότητος Βερροίας, καθ' ὅσον αὕτη εἶναι ἀντιπροσωπεῖα ὅλης τῆς ἐπαρχίας καὶ ὡς τοιαύτη κεῖται ὑπεράνω ὄλων τῶν κοινοτήτων, ὁ δὲ κανονισμὸς τῆς κοινότητος ἀφορᾷ τὴν διακανόνισιν τῶν πραγμάτων μόνης τῆς πόλεως Βερροίας, διὰ τοῦτο, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπαρχία Βερροίας δὲν δηλώσει ἐπισήμως ὅτι παραδέχεται ὡς ἀντιπροσωπεῖαν τὴν ὑπὸ τῆς πόλεως Βερροίας ἐκλεγομένην Δημογεροντίαν, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος ἐν τῷ κανονισμῷ τῆς πόλεως περὶ αὐτῆς».

Κατὰ τὴν πρώτην αὐτὴν Γενικὴν Συνέλευσιν (19-7-1892) τῶν πολιτῶν τῆς Βεροίας ἐξελέγη Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ, Ἐφορεία τῶν Σχολείων καὶ Ἐπιτροπὴ Ἐπιθεωρήσεως τοῦ κανονισμοῦ.

Ὁ κανονισμὸς οὗτος ὑπεβλήθη (28-9-1892) εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον πρὸς ἐπικύρωσιν, ἀλλ' ἐν τούτοις ἤρχισε προηγουμένως ἡ ἐφαρμογὴ του. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀνέβαλλε τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ κανονισμοῦ, δι' αὐτὸ καὶ ὁ Μητροπολίτης ἐξήτησε διὰ νέας ἐπιστολῆς του (6-11-1892) τὴν ἐπίσπευσιν τῆς ἐγκρίσεως τῆς «Μεγάλης Ἐκκλησίας».

Τέλος, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολῆς του (ἀριθμ. πρωτ. 6851 τῆς 18-12-1892) ἐγνώρισεν εἰς τὸν μητροπολίτην, ὅτι ἔπρεπε νὰ προστεθῇ εἰδικὸν κεφάλαιον διὰ τὴν Δημογεροντίαν. Εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην ὁ μητροπολίτης ἀπήντησεν, ὅτι ἡ Δημογεροντία εἶναι ἰδιαίτερον σῶμα ὁλοκλήρου τῆς Ἐπαρχίας του. Ἀπεφασίσθη, κατόπιν τούτων, ἡ σύγκλησις Ἐπαρχιακῆς Συνελεύσεως (Βεροίας-Ναούσης-χωρίων) καὶ ἡ ἐκλογή μιᾶς μὲν Δημογεροντίας, ἀλλὰ μὲ δύο τμήματα, ἦτοι τὸ τμήμα Βεροίας καὶ τὸ τμήμα Ναούσης, διότι καὶ αἱ δύο πόλεις ἤθελον νὰ ἔχουν, ὅπως ἀνέκαθεν συνέβαινε, Δημογεροντίας, οἱ δὲ κάτοικοι τῶν χωρίων νὰ ἐπέλεγον μίαν ἐκ τούτων. Γράφει σχετικῶς ὁ μητροπολίτης Κοσμάς (κῶδιξ 16, σελ. 46-47, ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Πατριάρχην τῆς 20-1-1893): «...Ἐν ἑκατέρᾳ τούτων (δηλαδὴ ἐν Βεροίᾳ - Ναούσῃ) ὑπῆρχον ἀνέκαθεν Δημογεροντίαι, ἀσχέτως ἐργαζόμεναι καί...ἐκλεγόμεναι, προεδρευόμεναι ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ», καὶ ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν Δημογεροντιῶν ἐκκαλοῦνται ἀπ' εὐθείας «εἰς τὰ Πατριαρχεῖα».

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐγένετο ἡ ἐκλογή (εἰς Νάουσαν) προσωρινῆς Δημογεροντίας. Ἡ Ἐπαρχιακὴ Συνέλευσις συηλθε «τὴν Παρασκευὴν τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδος» (τοῦ 1893), εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβον μέρος πλὴν τῶν Βεροϊέων καὶ ὀκτὼ ἐκλέκτορες ἐκ Ναούσης καὶ τῶν χωρίων μὲ ἀναλογία τῶν οἰκογενειῶν («στεφάνων»), δηλαδὴ «100 στέφανα, τρεῖς ἀντιπρόσωποι». Πράγματι, τὴν 2-4-1893 ἐξελέγη 12μελὴς Ἐπαρχιακὴ Δημογεροντία. Αἱ τροποποιήσεις τοῦ Πατριαρχείου δὲν ἐφηρμόσθησαν μέχρι τοῦ 1903, μέχρις ὅτου ἴσχυσε, κατόπιν συνεχῶν παρατάσεων τῆς ἰσχύος του, ὁ Κανονισμὸς τοῦ 1892.

Ἐκ τῆς μελέτης τοῦ κανονισμοῦ τοῦ 1892 προκύπτει ὅτι διὰ τούτου ἰδρύντο: α) Ἡ Ἀντιπροσωπεία (24μελής), β) ἡ Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ, γ) ἡ Ἐφορεία τῶν Σχολείων καὶ δ) ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Μονῶν. Κυρίαρχον σῶμα ἦτο ἀναμφισβητήτως ἡ Ἀντιπροσωπεία, ἡ ὁποία ἐξέλεγε τὰ τρία λοιπὰ «σωματεῖα» τῆς κοινότητος. Ὁ μητροπολίτης (ἢ ὁ ἐπίτροπός του) προήδρευε καὶ τῶν τεσσάρων σωματείων, ἀλλὰ οὗτος εἶχε δικαίωμα μιᾶς ψήφου, ἡ ὁποία ὑπερῖσχεν εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας. Ἐν τούτοις, ὁ ἐπόμενος μητροπολίτης

Κωνσταντίνος (Ίσαακίδης) ύπεστήριξεν (εις τήν Ἐφορείαν τῶν σχολείων), ὅτι εἶχε διπλῆν ψήφον, τήν δέ ἄποψιν ταύτην ἐδέχθη, μετὰ ψηφοφορίαν, καί ἡ Ἐπιτροπεία, ἀλλά προεκλήθησαν ἀνωμαλίας, αἱ ὁποῖαι ἀπεκρορῶθησαν κατὰ τὸ 1902-1903. Συνεπεία τούτων ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀπήλυθεν πρὸς τοὺς πρῶχοντας Βεροίας πολλὰς συμβουλευτικὰς ἐπιστολάς, διότι οὗτοι εἶχον διαιρεθῆ εἰς φίλους καὶ ἐχθροὺς τοῦ μητροπολίτου. Τέλος, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ὄρισε τὸν μητροπολίτην Θεσσαλονίκης Ἀθανάσιον ὡς Πατριαρχικὸν Ἐξάρχον καὶ εἰς τήν συνεδρίαν τῆς 23-3-1903 ἐψηφίσθησαν αἱ γενικαὶ γραμμαὶ τοῦ νέου κανονισμοῦ, ὁ ὁποῖος καὶ ἐψηφίσθη, τὴν 27ην τοῦ ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους¹.

3. Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1903

α) Πα ρ α τ η ρ ῆ σ ε ι ς.

Ὁ νέος κανονισμὸς τοῦ 1903 (ὑπογραφόμενος ὑπὸ 65 Βεροϊέων) περιλαμβάνεν ὀκτὼ κεφάλαια ἢ 48 ἄρθρα καὶ ἓν κεφάλαιον γενικῶν διατάξεων. Διὰ τοῦ κανονισμοῦ τούτου ἡ Βέροια ὑποδιηρεῖτο εἰς ἕξ (ἀντὶ τῶν τεσσάρων) τμήματα, ἤτοι τῆς Μητροπόλεως, τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, τῆς Κυριωτίσσης καὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου (ἄρθρον 3ον). Τὰ σωματεῖα (ἄρχαι τῆς Βεροίας) ἦσαν τρία (ἄρθρον 4ον κ.έ.), ἤτοι: α) ἡ Δ η μ ο γ ε ρ ο ν τ ῖ α τῆς Μητροπόλεως, β) ἡ εἰκοσαμελής Δ ι ε υ θ ὺ ν ο υ σ α Ἐ π ἰ τ ρ ο π ῆ καὶ γ) ἡ Ἐ φ ο ρ ε ῖ α τ ῶ ν Ἐ κ π α ἰ δ ε υ τ η ρ ῖ ω ν. Διὰ τοῦ νέου κανονισμοῦ κατηγορεῖτο ἡ παντοδυναμία τῆς Ἐπιτροπείας. Τὸ «τμήμα» τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ὡς καὶ τὰ ὑπόλοιπα πέντε τμήματα, ἐξέλεγον ἀνὰ ἓνα ἀντιπρόσωπον, ἐκ τοῦ συνόλου δὲ τούτων ἀπετελεῖτο ἡ ἐξαμελής Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου. Τὰ ἄλλα τμήματα ἐξέλεγον ἐπίσης ἀνὰ τρεῖς ἐπιτρόπους, πλὴν τῆς Κυριωτίσσης, ἡ ὁποία εἶχε δύο ἐπιτρόπους. Συνολικῶς, λοιπόν, τὰ ἕξ «τμήματα» (ἐνορία) τῆς Βεροίας ἐξέλεγον εἰκοσι Ἐπιτρόπους. Οὗτοι ἀπετέλουν (ἄρθρα 14 κ.έ.) τὴν «Διευθύνουσαν Ἐπιτροπὴν», ὅταν συνήρχοντο ἀπὸ κοινοῦ. Ἐκαστον τμήμα ἐξέλεγε καὶ ἓνα δημογέροντα καὶ οὕτω συνεκροτεῖτο καὶ ἡ ἐξαμελής Δημογεροντία.

Αἱ ἐκλογαὶ ἐγένοντο κατ' ἔτος (Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον), ἀλλὰ ἡ περίοδος τῆς Διευθ. Ἐπιτροπῆς ἦτο (ἄρθρον 32ον) διετής, κατ' ἔτος ὁμοῦ ἀνενεούτο τὸ ἥμισυ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς. Σημαντικὴ ἦτο ἡ θέσις τῆς ἐξαμελοῦς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου².

1. Βλ. Γ ε ω ρ γ ῖ ο υ Χ. Χ ι ο ν ῖ δ η, Κατὰ τὰ τέλη τῆς τουρκοκρατίας ἀνωμαλίας εἰς τὴν κοινότητα τῆς Βεροίας, «Μακεδονικὸν Ἡμερολόγιον (Σφενδόνη)», 1964, σ. 333-335.

2. Βλ. περὶ τῆς θέσεως τῆς ἐκκλησίας τοῦ ὁσίου Ἀντωνίου εἰς τὰ κοινοτικά τῆς Βε-

Ἡ Ἐφορεία τῶν σχολείων ἐξελέγετο (ἄρθρον 33ον κ.έ.) ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου, τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς, ἤτο δὲ 4μελῆς.

«Ἡ Δημογεροντία (ἄρθρον 43ον) εἶναι ἡ Ἀνωτάτη Διοικητικὴ καὶ Δικαστικὴ Ἀρχὴ τῆς Κοινότητος καὶ εἰς αὐτὴν ὑπάγονται ὅλαι αἱ Ἐπιτροπαὶ τῶν τμημάτων, καὶ τμηματικῶς καὶ ἐν συνόλῳ, ὡς ἡ Διευθύνουσα Ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Ἐφορεία τῶν Ἐκπαιδευτηρίων καὶ συμμορφοῦνται καὶ ὑποτάσσονται εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς». Πράγματι ἡ Δημογεροντία ἀπέκτησε πάλιν τὴν παλαιὰν τῆς αἴγλην καὶ δύναμιν.

β) Τὸ κείμενον:

«ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Κεφάλαιον Α΄

Περὶ τῆς Κοινότητος ἐν γένει.

Ἄρθρον 1ον. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὴ Κοινότης τῆς πόλεως Βεροίας ἀπαρτίζεται ἐκ πάντων τῶν κατοίκων, τῶν ἀναγνωρίζοντων ὡς ἐκκλησιαστικὸν αὐτῶν ἀρχηγὸν τὸν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐκλεγόμενον μητροπολίτην.

Ἄρθρον 2ον. Ἄπασα ἡ Κοινότης διαιρεῖται εἰς ἕξ τμήματα, ὀριζόμενα ὡς ἐξῆς: τὸ τῆς Μητροπόλεως, περιλαμβάνον καὶ τὰς ἐνορίας Φανερωμένης, Ἁγίου Νικολάου καὶ Ἁγίου Δημητρίου· τὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, περιλαμβάνον καὶ τὰς ἐνορίας Χρυσοπολιτίσσης, Προφήτου Ἡλιοῦ καὶ Μακαριωτίσσης· τὸ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, περιλαμβάνον καὶ τὴν ἐνορίαν τοῦ Ἁγίου Παταπίου· τὸ τῶν Ἁγίων Ἀντωνίου, περιλαμβάνον καὶ τὰς ἐνορίας τῶν Ταξιαρχῶν καὶ Ἀκαταμαχίτου· τὸ τῆς Κυριωτίσσης, καὶ τὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, περιλαμβάνον καὶ τὴν Δεξιάν.

Ἄρθρον 3ον. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὴ Κοινότης Βεροίας κέκτηται, πλὴν τῶν Ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων ἀρρένων τε καὶ θηλέων μετὰ τῶν εἰς αὐτὰ ἀνηκόντων κτημάτων, ἑβδομήκοντα δύο ἐκκλησίας καὶ παρεκκλήσια μετὰ τῶν κτημάτων αὐτῶν καὶ τὰ ἐξῆς ἐνοριακὰ μοναστήρια: Δοβρᾶς, Προφήτου Ἡλιοῦ, Ἁγίων Πάντων, Καλλιπέτρας καὶ Μεταμορφώσεως (Μουτσάλης) μετὰ τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτὰ κτημάτων.

Ἄρθρον 4ον. Τὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξης Κοινότητος Βεροίας διέπουσι τὰ ἐξῆς κοινοτικὰ σωματεῖα: α) ἡ Δημογεροντία τῆς Μη-

ροίας Γεωργίου Χ. Χιονίδη, Ὁ δσιος Ἀντώνιος ὁ νέος ἐκ τῆς μακεδονικῆς Βεροίας, βάσει ἀνεκδότων βυζαντινῶν ἐγγράφων καὶ λανθανόντων στοιχείων, Βέροια 1965, ἰδίως σ. 72-74.

τροπόλεως, β) ἡ εικοσαμελής Διευθύνουσα Ἐπιτροπὴ καὶ γ) ἡ Ἐφορεία τῶν Ἐκπαιδευτηρίων.

Ἄρθρον 5ο. Λειτουργία τακτικῶς θέλει τελεῖσθαι εἰς τὰς Ἐκκλησίας Μητροπόλεως, Ἁγίου Ἰωάννου, Ἁγίων Ἀναργύρων, Ἁγίου Ἀντωνίου, Κυριωτίσσης καὶ Ἁγίου Γεωργίου, εἰς δὲ τὰς Ἐκκλησίας Μεταμορφώσεως, Μακαριωτίσσης καὶ Δεξιᾶς τὰς τρεῖς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων, τὰς τρεῖς ἡμέρας τοῦ Πάσχα, τῶν Θεοφανείων, Βαΐων καὶ εἰς τὰς μνήμας αὐτῶν. Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας εἰς τὰς μνήμας αὐτῶν καὶ ἐν περιπτώσει αἰτήσεως παρὰ Χριστιανῶν, ἐπὶ προκαταβολῇ τῶν ἐξόδων ἐν οἰαδήποτε ἐκκλησίᾳ, τῇ ἀδείᾳ καὶ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 6ο. Οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου καὶ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων θὰ εἶναι μισθωτοί, ὑποχρεούμενοι νὰ εἰσπράττωσι τὰ ἐξαμηνιαῖα παρὰ τῶν ἐνοριτῶν, ἅτινα θέλουσι παραδίδει εἰς τὸν ταμίαν τοῦ τμήματος.

Κεφάλαιον Β'

Περὶ Ἀρχαιρεσιῶν.

Ἄρθρον 7ο. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Φεβρουαρίου ἡ Μητρόπολις παρουσιάζει τῇ Δημογεροντίᾳ τοὺς παρὰ τῶν ἱερέων τῇ διαταγῇ τοῦ Μητροπολίτου συντεταγμένους καταλόγους τῶν ἐνοριτῶν ἐκάστου τμήματος, τῶν ἐχόντων ἡλικίαν ἄνω τῶν 25 ἐτῶν, μεθ' ὃ ἐκλέγεται ἐξαμελὴς ἐπιτροπεῖα, ἀνὰ εἰς ἐξ ἐκάστου τμήματος, ἣτις ἐξελέγχουσα τοὺς καταλόγους τῶν ἱερέων καταρτίζει τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τῶν τμημάτων, ἐν οἷς περιέχονται τὰ ὀνόματα τῶν κατὰ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον ἐχόντων τὰ ἐκλογικὰ δικαιώματα, παραδίδει δὲ τούτους τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει ἐντὸς 15 ἡμερῶν.

Ἄρθρον 8ο. Ἐχουσι δὲ τὰ ἐκλογικὰ δικαιώματα πάντες οἱ κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον ἀποτελοῦντες τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλλ(ηνικὴν) Κοινότητα καὶ συμπληρώσαντες τὸ 25ον ἔτος. Ἐξαιροῦνται: α) οἱ ὑπὸ τῆς Κοινότητος μισθοδοτούμενοι β) οἱ διαχειριστέοι κοινωτικῆν ἢ ἐνοριακὴν περιουσίαν καὶ δι' ἀρμοδίας ἐξελέγξεως ἀποδειχθέντες καταχρασταί γ) οἱ ἐπὶ κακοῦργήματι καταδικασθέντες. δ) οἱ καθυστεροῦντες ἐνοίκια κοινωτικοῦ κτήματος ἢ ἄλλας ὀφειλάς ἐπὶ δύο ὀλόκληρα ἔτη. ε) οἱ ξένοι, οἱ μὴ ἐκκληρώσαντες τοὺς ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ ἀναγραφόμενους ὄρους.

Ἄρθρον 9ο. Οἱ ξένοι, ὅπως ἀποκτήσωσι τὰ ἐκλογικὰ δικαιώματα, δέον νὰ διαμείνωσι διαρκῶς ἐπὶ δεκαετίαν ἐν Βεροῖᾳ καὶ μετὰ τοῦτο νὰ παρουσιάσωσι πιστοποιητικὸν τῆς διαμονῆς τῶν, ὑπογεγραμμένων παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ἱερέως, ὡς καὶ πιστοποιητικὸν τοῦ εἰσπράκτορος, ὅτι ἐπὶ δεκαετίαν ἐπλήρωσαν τὸν στρατιωτικὸν φόρον ἐν τινὶ ἐνορίᾳ τῆς πόλεως, μεθ' ὃ ἀποφασίζει ἡ Δημογεροντία.

Ἄρθρον 10 ον. Τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων ἀποστέλλει ἡ Μητροπόλις ἀνά ἓν ἀντίγραφον εἰς τὸ οἰκεῖον τμήμα, ὅπερ ἀναρτῶμενον ἐν τῷ νάρθηκι τοῦ ναοῦ 15 ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν μένει ἀνηρτημένον μέχρι τέλους αὐτῶν.

Ἄρθρον 11 ον. Αἱ περὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων ἐνστάσεις ὑποβάλλονται γραπτῶς τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει τὸ βραδύτερον 7 μετὰ τὴν ἀνάρτησιν αὐτῶν ἡμέρας, ὅποτε συνέρχεται ἡ Δημογεροντία, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου, καὶ ἂν εὐρίσκη τὰς ἐνστάσεις εὐλόγους ποιεῖ τὰς ἀναγκαίας προσθήκας ἢ ἀφαιρέσεις· ὀρίζει δὲ τὴν ἡμέραν τῶν ἐκλογῶν, κοινοποιουμένην ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως δι' ἐγκυκλίου, ἀναγιγνωσκομένης ἐν ἅπασιν τοῖς λειτουργοῦσι ναοῖς κατὰ τὴν πρὸ τῶν ἐκλογῶν Κυριακῇν.

Ἄρθρον 12 ον. Κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν τῶν ἐκλογῶν ἡμέραν ἕκαστον τμήμα συνέρχεται εἰς ἐκλογικὴν συνέλευσιν, τῆς συνελεύσεως δὲ ταύτης προεδρεῖται ὁ ὑπὸ τῆς Μητροπόλεως ἀπεσταλμένος, παρισταμένου καὶ ἐνὸς ἱερέως τοῦ τμήματος.

Ἄρθρον 13 ον. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκκλησίας προσέρχονται ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως τοῦ τμήματος οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς καταλόγους αὐτοῦ, οἵτινες μετὰ ἐξέλεξιν τῆς ταυτότητός των ὑπογράφουσιν εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς Μητροπόλεως κρατούμενον βιβλίον· ἄρχονται δὲ αἱ ἐκλογαὶ ἅμα ὡς ἀποτελεσθῆ ἀπαρτία· ἀπαρτία δὲ ὑπάρχει, ὅταν παρῶσιν 20 τοὐλάχιστον μέλη. Ἐὰν μὴ ἀποτελεσθῆ ἀπαρτία ἡ ἐκλογή τοῦ τμήματος ματαιοῦται, ἐνεργοῦνται δὲ αἱ ἐκλογαὶ ὑπὸ τῆς Δημογεροντίας.

Ἄρθρον 14 ον. Ἐπιτελεσθείσης ἀπαρτίας, μίαν ὥραν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Ἐκκλησίας, κηρύσσεται ἡ ἔναρξις τῆς ἐκλογῆς, καθ' ἣν, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ καταλόγου, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐκλέγονται, ὑπὸ μὲν τοῦ τμήματος τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ἐν πρόσωπον, ὑφ' ἑκάστου τῶν ἄλλων πέντε τμημάτων ἀδιακρίτως τοῦ τμήματος εἰς ὃ ὑπάγονται οἱ ἐκλεγόμενοι ἀνά ἓν μὲν πρόσωπον πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἐξαμελοῦς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ἀνά τρία δὲ ἄλλα πρόσωπα πρὸς σχηματισμὸν τῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἄλλων τμημάτων, πλὴν τῆς Κυριωτίσης, ἣτις ἐκλέγει μόνον δύο ἐπιτρόπους· τῶν ἐπιτροπῶν τούτων, τοὺς ταμίαις καὶ τοὺς ἀντιπροέδρους ὀνομάζει ὁ Μητροπολίτης μετὰ τῆς Δημογεροντίας· καὶ ἀνά ἓν ἕτερον πρόσωπον ἐκλέγει ἕκαστον τῶν ἑξὶ τμημάτων τῶν πρὸς σχηματισμὸν τῆς Δημογεροντίας τῆς Μητροπόλεως.

Ἄρθρον 15 ον. Τῆς ἐκλογῆς συντάσσεται πρακτικόν, ἐν ᾧ ἀναγράφονται οἱ πλειοψηφοῦντες καὶ οἱ ἐπιλαχόντες, ὑπαρχούσης δὲ ἰσοψηφίας ἀποφαίνεται ὁ κλῆρος. Εἶτα τὸ πρακτικόν τῆς ἐκλογῆς ὑποβάλλεται

διὰ τοῦ ἀπεσταλμένου τῆ Ἱερᾶ Μητροπόλει, ἥτις ἐπικυροῦσα τοῦτο ἀποστέλλει τὰ σχετικὰ πιττάκια.

Ἄρθρον 16 ο ν. Ἄπαντες οὗτοι οἱ εἴκοσιν Ἐπίτροποι τῶν ἑξ τμημάτων ἀποτελοῦσιν ἐν συνόλῳ τὴν Διευθύνουσαν Ἐπιτροπὴν.

Κεφάλαιον Γ'

Περὶ τῶν Ἐπιτροπῶν ἐν γένει

Ἄρθρον 17 ο ν. Αἱ Ἐπιτροπαὶ τῶν ἑξ τμημάτων μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν πιττακίων ὑπὸ τῆς Μητροπόλεως ἀναλαμβάνουσιν ἀμέσως τὰ καθήκοντα αὐτῶν, συντάσσουσαι ἐντὸς 15 τὸ πολὺ ἡμερῶν τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

Ἄρθρον 18 ο ν. Οἱ ἐπίτροποι οὐδεμίαν ἀγορὰν ἢ πώλησιν κοινοτικοῦ κτήματος ἐνεργοῦσιν ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τῆς Δημογεροντίας, οὔτε δύνανται νὰ δαπανήσωσι πλείω τῶν ἐν προϋπολογισμῷ ὀρισμένων, ἐν περιπτώσει παραβάσεως εὐθυνομένων πάντων τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς. Διὰ τὰς ἐκτάκτους δὲ παρουσιαζομένας ἀνάγκας ὀφείλουσιν ἔκτακτον νὰ ζητῶσι παρὰ τῆς Δημογεροντίας πίστωσιν, καὶ μόνον δι' ἀπρόοπτους καὶ μὴ ἐπιδεχομένας ἀναβολὴν ἀνάγκας ἐπιτρέπεται νὰ δαπανήσωσι, ταῖς μὲν ἐπιτροπαῖς τῶν πέντε τμημάτων ἀνὰ 500 (πεντακόσια) γρόσια, τῇ δὲ ἐπιτροπῇ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου χίλια (ἀριθμ. 1000) γρόσια κατ' ἀνώτερον ὅρον δι' ὅλον τὸ ἔτος ἐπὶ πλεόν τῶν προϋπολογισθέντων καὶ ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Δημογεροντίας.

Ἄρθρον 19 ο ν. Αἱ ἐργασίαι τῶν Ἐπιτροπῶν ἄρχονται ἀκριβῶς τὴν 23ην Ἀπριλίου ἡμέραν, καθ' ἣν κλείονται τὰ βιβλία τῶν προκατόχων. Εἶναι δὲ τὰ καθήκοντα τῶν Ἐπιτροπῶν τὰ ἑξῆς: α) νὰ διεξάγῃσι τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ παγκαρίου αὐτοπροσώπως, δύο τοῦλάχιστον ἐξ αὐτῶν τακτικῶς καὶ ἐγκαίρως προσερχόμενοι κατὰ πᾶσαν λειτουργίαν καὶ μέγαν ἐσπερινόν, β) νὰ ἐνοικιάζωσι τὰ κτήματα διὰ πλειοδοσίας, νὰ εἰσπράττωσι τὰ ἐνοίκια διὰ διπλοτύπων ἀποδείξεων καὶ νὰ φροντίζωσι περὶ τῶν ἀναγκαίων ἐπισκευῶν τῶν κτημάτων τοῦ τμήματος αὐτοπροσώπως, γ) νὰ ἐπιμελῶνται τῆς εὐπρεποῦς τῶν ναῶν διατηρήσεως, φροντίζοντες νὰ διορίζωσι τοὺς καταλλήλους ψάλτας καὶ νεωκόρους, δ) νὰ ἀναλαμβάνωσι προθύμως καὶ νὰ ἐκτελῶσιν ἐπιμελῶς πᾶσαν διὰ κοινῆς ἀποφάσεως ἀνατιθεμένην αὐτοῖς ἐργασίαν, ε) νὰ δίδωσι πᾶσαν ζητούμενην πληροφορίαν καὶ νὰ ἐπιδεικνύωσι τὰ βιβλία, ὡσάκις ἤθελε ζητήσει τοῦτο ἡ Μητροπολιτικὴ Δημογεροντία πρὸς ἐξέλεγχιν, στ) νὰ καταθέτωσι κατὰ διμηνίαν τὰ περισσεύματα εἰς τὸ κοινὸν Ταμεῖον τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου καὶ ζ) νὰ δίδωσι ἐτησίως λογαριασμόν, κλείοντες καὶ παραδίδοντες ἐγκαίρως τὰ βιβλία εἰς τὴν ἐξέλεγχιν.

Ἄρθρον 20 ο ν. Τὰ καθήκοντα τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐπιτροπῶν,

εἰσί: α) νὰ συγκαλῶσι τοὺς συναδέλφους εἰς συνεδρίαν καὶ νὰ προεδρεύωσιν αὐτῆς. β) νὰ ἐκτελῶσι τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 21 ον. Οἱ Ταμίαι τῶν ἐπιτροπῶν ὀφείλωσι: α) Νὰ κρατῶσιν ἐπιμελῶς τὰς εἰσπράξεις τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων προσόδων τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐνοικίων τῶν κτημάτων διὰ διπλοτύπων ἀποδείξεων ἐντύπων καὶ ἐντύπως ἠριθμημένων. β) νὰ πληρῶνωσι τὰς ἐγκεκριμένας δαπάνας, δυνάμει ἐντάλματος τοῦ ἀντιπροέδρου. γ) νὰ ἐγγράφωσι λεπτομερῶς πᾶσαν πρόσοδον ἢ δαπάνην εἰς τὸ πρόχειρον βιβλίον ταμείου καὶ βιβλίον μερίδων, ἅτινα, ἠριθμημένα καὶ ἐσφραγισμένα παρὰ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, θὰ κρατῶνται καθ' ἐν ὁμοίομορφον σύστημα καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ὑπογραφομένα παρὰ τούτων τῶν ἐπιτρόπων, θὰ παραδίδονται τῇ ἐξελεγχῆι, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἐνταλμάτων καὶ διπλοτύπων ἀποδείξεων.

Κεφάλαιον Δ'

Περὶ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ἰδίᾳ

Ἄρθρον 22 ον. Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, πλὴν τῶν κτημάτων τοῦ τμήματος, ἔχει ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτῆς διακυβέρνησιν καὶ τὰ ἐκτὸς τῆς πόλεως κτήματα τῆς Κοινότητος, τὰ ἐν τῷ 3ῳ ἄρθρῳ μνημονευθέντα ἐνοριακὰ μοναστήρια μετὰ τῶν κτημάτων αὐτῶν, τὰ σχολειακὰ κτήματα καὶ τὸ μονοπώλιον τοῦ κηροῦ, ἀπέναντι τῶν ὁποίων χορηγεῖται ἔτος εἰς τὴν Ἐφορείαν τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Καταστημάτων τὸ ἀνέκαθεν ὀρισθὲν ποσόν.

Ἄρθρον 23 ον. Ὁ Ταμίας τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τῶν ἄλλων ταμιῶν, ὀφείλει νὰ φυλάττη καὶ τοὺς τίτλους τῶν ιδιοκτησιῶν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ λοιπῶν κοινοτικῶν κτημάτων ὡς καὶ πᾶν ἐν γένει σπουδαῖον ἔγγραφο τῆς Κοινότητος) ἐντὸς σιδηροῦ καὶ ἀσφαλοῦς χρηματοκιβωτίου.

Ἄρθρον 24 ον. Ἐν τῇ Κοινοτικῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ὑπάρχει γραμματεὺς μισθωτός, ὅστις ἔχει τὰ ἑξῆς καθήκοντα: α) κρατεῖ ἀκριβῆ λογιστικὰ βιβλία τῆς ὅλης διαχειρίσεως τῶν ἐπιτροπῶν τῶν τμημάτων εἰς ἰδιαιτέρας μερίδας, τῶν ταμιῶν κρατούντων μόνον τὰ πρόχειρα ταμεῖα, παραδιδόμενα μετὰ τῶν ἄλλων βιβλίων εἰς τὴν ἐξελεγχῆιν. β) τηρεῖ τὸ κτηματολόγιον ἐν τάξει. γ) ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἔτους συντάσσει τὸ βιβλίον ἀπογραφῆς τῶν ἐπίπλων, σκευῶν καὶ ἀμφίων τῶν Ἐκκλησιῶν. δ) διευθύνει τὸ κηροπωλεῖον, ἐνεργῶν τὴν πώλησιν τοῖς μετρητοῖς τόσον διὰ τοὺς ἰδιώτας, ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἐπιτρόπους, οἵτινες αὐτοπροσώπως ὑποχρεοῦνται ἐπὶ πληρωμῇ νὰ ἀγοράζωσι τὸν κηρόν. ε) ἐκτελεῖ τὴν ἐπιστασίαν τοῦ Ἐπιτροπικοῦ διὰ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ. στ) συντάσσει τὰ πρακτικὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς καὶ τῶν κοινῶν συνεδριῶν τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς καὶ ζ) λαμ-

βάνων ἀνά ἓν ἀντίγραφον τῶν τε προϋπολογισμῶν καὶ τῶν ἐτησίων ἀπολογισμῶν τῶν τμημάτων συντάσσει Γενικὸν Προϋπολογισμὸν καὶ ἓνα ἐτήσιον γενικὸν ἀπολογισμὸν τῆς ὅλης διαχειρίσεως τῆς Κοινότητος, ἦτοι τῶν ἑξ τμημάτων.

Ἄρθρον 25 ο ν. Τὰ περισσεύματα τῆς διαχειρίσεως τῶν μὲν 5 τμημάτων παραδιδόμενα τῷ ταμίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου θὰ χρησιμεύωσι πρὸς πληρωμὴν τοῦ τυχόν ὑπάρχοντος ἑλλείμματος τῶν σχολείων· μὴ ὑπάρχοντος δὲ ἑλλείμματος πρὸς σχηματισμὸν ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου διὰ τὴν ἀνέγερσιν σχολῆς τῶν ἀρρένων, τὰ δὲ τοῦ τμήματος τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου θὰ διατίθηνται πρὸς ἀπόσβεσιν χρεῶν.

Ἄρθρον 26 ο ν. Εἰς μόνην τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ἐπιτρέπεται νὰ συνάπτῃ δάνεια ἐν ἀνάγκῃ καὶ τοῦτο κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς, τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῆς Δημογεροντίας.

Ἄρθρον 27 ο ν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱερέων ὀρίζεται εἰς 12, ἑξ ὧν 2 εἰς τὸ τμήμα τῆς Μητροπόλεως, 4 εἰς τὸ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου καὶ ἀνά 2 εἰς τὰ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου καὶ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, ἀνά εἰς δὲ εἰς τὰ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ τῆς Κυριατώσεως. Αἱ δὲ ἀπολαυαὶ τῶν ἱερέων ὀρίζονται ὡς ἑξῆς:

α) Διὰ γάμους γρ. 30, β) διὰ κηδείας γρ. 5, γ) μνημόσυνα γρ. 5, δ) βαπτίσεις γρ. 5, ε) εὐχέλαιον ἀνά 2 γρ., στ) εὐχὴν γεννήσεως γρ. 2, ζ) σαραντισμοῦ γρ. 2, αἱ δὲ λοιπαὶ τυχηραὶ ἀπολαυαὶ κατὰ τὴν ἀνέκαθεν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν.

Οἱ Ἱερεῖς δεόν νὰ ᾧσι κατὰ τὸ δυνατόν λόγιοι, πάντως δὲ κόσμιοι τὰ ἦθη· δύο δὲ ἢ τοῦλάχιστον ὁ εἷς τούτων νὰ ἦ τελειόφοιτος ἱερατικῆς Σχολῆς, ἐκπληρῶν χρέη ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου, εἰ δυνατόν δὲ καὶ ἱεροκήρυκος καὶ διδασκάλου τῶν Ἱερῶν μαθημάτων τοῦ γυμνασίου, ἔχων οὕτω ἐκτός τῶν προσόδων τῆς ἑφημερίας του καὶ ἀρμόδιον παρὰ τῆς Κοινότητος ἐπίδομα.

Ἄρθρον 28 ο ν. Ἡ Ἀρχιερατικὴ ἐπιχορήγησις, συνισταμένη ἑξ ἑννέα χιλιάδων γροσίων ἐτησίως, θὰ πληρώνηται τακτικῶς κατὰ μῆνα ἐκ τοῦ κοινῶν ταμείου τῆς διευθυνούσης ἐπιτροπῆς.

Κεφάλαιον Ε'

Περὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς

Ἄρθρον 29 ο ν. Ἡ Διευθύνουσα Ἐπιτροπὴ, συγκεκριμένη ἐκ τῶν κατὰ μέρος εἰδικῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἑξ ἐνοριακῶν τμημάτων, εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν, ἀποτελεῖ ἓν κοινοτικὸν σωματεῖον κοινόν, διέπον τὰ τῶν παγκαρίων καὶ τῶν κτημάτων τῶν ἑξ τμημάτων κατ' ἴδιαν μὲν τμηματικῶς, ἐν κοινῇ δὲ συνεννοήσει καὶ συνεργασίᾳ ἐν συνόλῳ συνεργόμενον ἐν κοιναῖς

συνεδρίαῖς κατὰ δεκαπενθημερίαν μὲν τακτικῶς, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις ἤθελε δεήσει, συγκαλούμενον ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, ἐν ἀπουσίᾳ δὲ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου.

Ἄρθρον 30όν. Ἡ Διευθύνουσα Ἐπιτροπὴ: α) ἐκλέγει τὸν γενικὸν ταμίαν τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου μεταξύ τῶν μελῶν αὐτῆς, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, συνεδριάζουσα μετὰ τῆς Δημογεροντίας, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου καθὼς καὶ τὸν γραμματέα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου καὶ ὀρίζει τὸν μισθὸν αὐτοῦ. β) λαμβάνει ὑπ' ὄψει ἰδιαιτέρως τοὺς ἰδιαιτέρους ἐτησίους προϋπολογισμοὺς τῶν κατὰ μέρος ἐπιτροπῶν τῶν ἑξ τμημάτων καὶ καταρτίζει αὐτούς, συζητοῦσα ἀπὸ κοινοῦ καὶ ὑποβάλλει ἕνα γενικὸν προϋπολογισμὸν κατὰ τμήματα ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῆς Δημογεροντίας, δικαιουμένη ἵνα μετὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς Δημογεροντίας παραστῆ αὐτοπροσώπως καὶ δικαιολογήσῃ ἢ διασαφήσῃ τὰ κονδύλια τῶν προϋπολογισμῶν· μετὰ δὲ τοῦτο ὀφείλει ν' ἀποδεχθῆ ἄναντιρρήτως οἰανδήποτε ἀπόφασιν τῆς Δημογεροντίας· γ) Ὀφείλει κατὰ διημερίαν νὰ καταχωρῆ εἰς τὸ Γενικὸν βιβλίον τοῦ Κοινοῦ Ταμεῖου τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου εἰς ἰδιαιτέρας μερίδας τὸ πόρισμα τῶν διμήνων λογαριασμῶν τῶν ἐπιτροπῶν τῶν τμημάτων, ἐπιθεωροῦσα αὐτούς καὶ νὰ παραλαμβάνῃ παρὰ τῶν εἰρημένων ἐπιτροπῶν καὶ νὰ καταθέτῃ εἰς τὸ Κοινὸν Ταμεῖον τὰ ὑπάρχοντα περισσεύματα. δ) νὰ συνέρχηται καὶ νὰ συσκέπηται καὶ νὰ ἀποφασίζῃ, περὶ τῶν σπουδαιοτέρων καὶ γενικωτέρων ζητημάτων τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν προᾶγωγὴν καὶ βελτίωσιν τῶν συμφερόντων τῶν τμημάτων ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Κοινότητος. ε) Ἐν τῶν σπουδαιοτέρων καὶ κυριωτέρων μελημάτων τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς ἔσται ἡ ἐξασφάλισις πόρων τακτικῶν εἰς τὰ σχολεῖα διὰ ἀφιέρωσews εἰς αὐτὰ ἐπαρκῶν κοινοτικῶν κτημάτων κειμένων ἐν τῇ ἀγορᾷ ἢ καὶ ἐν ταῖς ἐνορίαις, ἕως οὗ δὲ ἐκτελεσθῇ τοῦτο ὑποχρεοῦνται οἱ ἐπίτροποι τῶν πέντε τμημάτων νὰ χορηγῶσιν εἰς τὸ Κοινὸν Ταμεῖον διὰ τὰ σχολεῖα ἀποκλειστικῶς ἐλεύθερα πάσης δαπάνης γρόσια 40% ἐφ' ὄλων τῶν ἐτησίων αὐτῶν προσόδων· στ) καταρτίζει ἐκ τῶν εἰδικῶν ἐτησίων ἀπολογισμῶν τῶν κτημάτων ἕνα γενικὸν ἀπόλογισμὸν τῆς ὅλης διαχειρίσεως, ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἐξέλεξιν τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῆς Δημογεροντίας καὶ τὴν ἐπικύρωσιν καὶ εἴτα ἐκδίδουσιν αὐτὸν τύποις ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλαδίῳ μετὰ τῆς δεούσης ἐκθέσεως.

Ἄρθρον 31όν. Πᾶν μέλος τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς, ἐὰν ἤθελε παρατηρήσει εἴτε ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔτους εἴτε κατὰ τὰς ἐτησίας ἐξελέγξει κατάχρησιν τινα ἢ παρανομίαν ἢ ὑπέρβασιν ἢ κίνδυνον ὑπερβάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐν ταῖς διαχειρίσεσι τῶν τμημάτων ὀφείλει νὰ ποιῆται εὐσχήμως τὰς δεούσας παρατηρήσεις πρὸς παρακάλυψιν καὶ διόρθωσιν τῆς παρανομίας· ἐν ἐναντία δὲ περιπτώσει ὀφείλει νὰ καταγγέλλῃ τὸ πῶγμα

εἰς τὸν Μητροπολίτην καὶ τὴν Δημογεροντίαν πρὸς λήξιν τῶν ἀπαιτουμένων μέτρων, πρὸς νοθεσίαν, παῦσιν ἢ καὶ δικαστικὴν καταδίωξιν ἐν περιπτώσει καταχρήσεως.

Ἄρθρον 32 ο.ν. Ἡ περίοδος τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς εἶναι διετής, ἀνανεουμένου τοῦ ἡμίσεος τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς κατ' ἔτος· κατὰ τὴν λήξιν τοῦ πρώτου ἔτους οἱ ἀποχωρήσαντες δέκα ὀρισθήσονται διὰ κλήρου· ἐφεξῆς δὲ θὰ ἀποχωρῶσιν οἱ συμπληρώσαντες τὴν διετὴ ἐξ αὐτῶν ὀηρησίαν.

Κεφάλαιον Στ'

Περὶ Ἐφορείας

Ἄρθρον 33 ο.ν. Ἡ Ἐφορεία, ἀποτελουμένη ἐκ 4 μελῶν καὶ ἐκλεγομένη ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς, συνεδριάζει ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου ἢ τοῦ Ἀντιπροέδρου, συντάσσουσα δὲ τὸν προϋπολογισμὸν αὐτῆς κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Ἰουνίου, ὑποβάλλει αὐτὸν τῇ Δημογεροντίᾳ πρὸς ἔγκρισιν καὶ ἐπικύρωσιν, ἔνθα κατὰ τὴν πρώτην πρὸς συζήτησιν αὐτοῦ συνεδρίαν δύναται νὰ παρίστανται οἱ Ἐφοροὶ αὐτοπροσώπως πρὸς ὑποστήριξιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν κονδυλίων τοῦ Προϋ/σμοῦ.

Ἄρθρον 34 ο.ν. Ἡ Ἐφορεία, ἅμα τῇ ἐγκρίσει τοῦ προϋπολογισμοῦ της, προβαίνει εἰς τὴν συμφωνίαν τοῦ καταλλήλου προσωπικοῦ τῶν διδασκάλων, ἀνταλλάσσουσα μετ' αὐτῶν συμβόλαια ὑπογραφόμενα ὑπὸ τῶν Ἐφόρων καὶ φέροντα τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Δέον δὲ ἢ Ἐφορεία ἐντὸς ἑβδομάδος ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτῆς νὰ ἀνανεώσῃ τὴν συμφωνίαν τῶν πρῶν διδασκάλων ἢ νὰ δηλώσῃ αὐτοῖς τὴν ἀπόλυσίν των ἢ νὰ διέλθῃ εἰς διαπραγματεύσεις μετ' αὐτῶν.

Ἄρθρον 35 ο.ν. Οἱ διδάσκαλοι τῶν ἐκπαιδευτηρίων ἀρρένων τε καὶ θηλέων, δέον πρὸς τῇ ἀγαθῇ τῶν ἡθῶν αὐτῶν ὑπολήψει νὰ φέρωσι καὶ πτυχίον διδασκαλείου ἢ γυμνασίου, ὃ δὲ διευθυντῆς τοῦ ἡμιγυμνασίου ὀφείλει φέρειν δίπλωμα διδάκτορος πλὴν ἂν ἡ ἰκανότης αὐτοῦ ὑπάρχῃ ἀποδεδειγμένη ἐκ προηγουμένης εὐδοκίμου διδασκαλίας.

Ἄρθρον 36 ο.ν. Ἡ Ἐφορεία, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου συνεδριάζουσα, δύναται νὰ προβῇ ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὴν παῦσιν διδασκάλου ἢ διδασκαλίσεως καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὅταν λόγοι ἰσχυροὶ καὶ δεδικοιολογημένοι ὑπάρχωσι πρὸς τοῦτο.

Ἄρθρον 37 ο.ν. Ἐν μέλος τῆς Ἐφορείας ἐκ περιτροπῆς ὀφείλει ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος νὰ ἐπισκέπτεται τὰ σχολεῖα, νὰ ἐξετάζῃ περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων τῶν διδασκάλων καὶ νὰ λαμβάνῃ γνῶ-

σιν τῆς τάξεως τῶν μαθητῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν σχολείων, εἰς θεραπείαν τῶν ὁποίων δέον ἐγκαίρως καὶ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως νὰ προβαίνη ἡ Ἐφορεία.

Ἄρθρον 38 ον. Πόροι τῶν σχολείων εἶναι: α) ἡ χορηγία τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ἀπέναντι τῶν παραχωρηθέντων καὶ παραχωρησομένων σχολειακῶν κτημάτων καὶ τοῦ μονοπωλίου τοῦ κηροῦ. β) 40 % ἐφ' ὄλων τῶν ἐτησίων προσόδων τῶν ἐνοριακῶν τμημάτων ὡς προεῖρηται. γ) Οἱ τόκοι τῶν εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου κατατεθειμένων κληροδοτημάτων. δ) Τὸ κληροδότημα τοῦ ἀειμνήστου Ρακτιβάν καὶ ε) τὸ προϊόν τῶν εἰσιτηρίων, ἐλέγχων καὶ ἐνδεικτικῶν, τῶν δίσκων τῶν ἐκκλησιῶν, τῆς περιφορᾶς τοῦ δίσκου τῶν Θεοφανείων, τῶν προκοιτιμήσεων, τῶν συλλειτούργων καὶ ἡ χορηγία τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου.

Ἄρθρον 39 ον. Ἡ Ἐφορεία ἔχει σφραγίδα φέρουσαν τὰ γράμματα «Ἐφορεία τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων Βεροίας» μετὰ τοῦ συμβόλου τῆς περιστερᾶς, ἣν κρατεῖ ὁ ἀντιπρόεδρος.

Ἄρθρον 40 όν. Ὁ Ταμίας τῆς Ἐφορείας: α) κρατεῖ ἀκριβῆ τῆς διαχειρίσεως βιβλία, ἠριθμημένα καὶ ἐσφραγισμένα τῇ σφραγίδι τῆς Μητροπόλεως, ἥτοι Πρόχειρον Ταμεῖον καὶ Βιβλίον μερίδων, ἅπερ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους ὑπογραφόμενα ὑπὸ πάντων τῶν ἐφόρων παραδίδονται τῇ ἐξελέγξει μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων. β) ἐκτελεῖ πᾶσαν δαπάνην, δυνάμει ἐντάλματος τοῦ Ἀντιπροέδρου, πᾶσαν δὲ εἰσπραξιν διὰ διπλοτύπων ἀποδείξεων ἐντύπων καὶ ἐντύπως ἠριθμημένων. γ) παραδίδει τῷ διαδόχῳ μετὰ τὴν πάροδον τῆς διετίας πάντα τὰ ἀκίνητα τῇ σχολῇ ἔγγραφα, περὶ οὗ συντάσσεται πρακτικόν.

Ἄρθρον 41 ον. Τὰ σχολεῖα λειτουργοῦσι συνφδὰ τῷ ἰδιαιτέρῳ αὐτῶν κανονισμῷ.

Κεφάλαιον Ζ'

Περὶ Δημογεροντίας

Ἄρθρον 42 ον. Ἡ Δημογεροντία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕξ μέλη ἡλικίας τριάκοντα ἐτῶν καὶ ἄνω, ἐκλεγόμενα συμφώνως ταῖς διατάξεσι τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν καὶ τῶν ἐγκυκλίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀνὰ ἓν μέλος ὑφ' ἐκάστου τῶν ἕξ τμημάτων κατὰ τὰς γενικὰς ἐκλογάς, συμφώνως τοῖς προκεκανοτισμένοις πρὸς πάντας τούτους ἀποστέλλονται πιττάκια διορισμοῦ παρὰ τοῦ Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 43 ον. Ἡ Δημογεροντία εἶναι ἡ Ἀνωτάτη Διοικητικὴ καὶ Δικαστικὴ Ἀρχὴ τῆς Κοινότητος καὶ εἰς αὐτὴν ὑπάγονται ὅλαι αἱ ἐπιτροπαὶ τῶν τμημάτων καὶ τμηματικῶς καὶ ἐν συνόλῳ ὡς ἡ Διευθύνουσα Ἐπι-

τροπή και ἡ Ἐφορεία τῶν Ἐκπαιδευτηρίων και συμμορφοῦνται και ὑποτάσσονται εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς.

Ἄρθρον 44 ο ν. Ἡ Δημογεροντία, συγκαλουμένη ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, συνεδριάζει ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει ὑπὸ τὴν προεδρίαν Αὐτοῦ ἢ τοῦ ἐπιτρόπου Αὐτοῦ και ἀποφασίζει περὶ πάσης διοικητικῆς και δικαστικῆς ὑποθέσεως ἀτομικῆς τε και κοινοτικῆς και αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς εἰσὶ σεβασταὶ παρ' ὄλων τῶν σωματείων και τῶν πολιτῶν ἰδίᾳ.

Ἄρθρον 45 ο ν. Αἱ συνεδριάσεις αὐτῆς εἰσὶ τακτικαὶ και ἔκτακτοι· τακτικαὶ μὲν κατὰ πᾶσαν 15ημερίαν, ἔκτακτοι δέ, ὡσάκις ἂν δεῆση.

Ἄρθρον 46 ο ν. Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Μητροπολίτου συντάσσει τὰ πρακτικὰ και τὰς ἀποφάσεις τῆς Δημογεροντίας.

Ἄρθρον 47 ο ν. Ἡ Δημογεροντία μετὰ τοῦ Μητροπολίτου ἐν τῷ δικαιώματι αὐτῆς δύναται ὁπόταν παραστῆ ἀνάγκη νὰ προβῆ εἰς ἐξέλεξις τῶν βιβλίων τῆς διαχειρίσεως ἐκάστου σωματείου, ὅπερ οὐδαμῶς δικαιούται νὰ ἀντεῖπῃ, ἀλλ' ὀφείλει προθύμως νὰ ὑποβάλλῃ τὰ βιβλία και νὰ δώσῃ οἰανδήποτε ζητηθεῖσαν πληροφορίαν.

Ἄρθρον 48 ο ν. Ἡ Δημογεροντία, προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, δύναται νὰ προβῆ εἰς τὴν παῦσιν μέλους οἰουδήποτε σωματείου, ὅταν ὑπάρχωσι λόγοι ἰσχυροὶ και δεδικοιολογημένοι και ἀντικαταστήσῃ αὐτὸν διὰ τοῦ ἐπιλαχόντος.

Κεφάλαιον Η'

Γενικαὶ διατάξεις

α) Ὁ Μητροπολίτης εἶναι δικαιωματικῶς, ὡς ἐκ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ, Πρόεδρος ὄλων τῶν Σωματείων, ἔχει δὲ ψῆφον ἰδίαν εἰς ὅλα τὰ ζητήματα, ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ ἡ ψῆφος αὐτοῦ εἶναι διπλῆ.

β) Πᾶν σωματεῖον, διαδεχόμενον τὸ προκάτοχον αὐτοῦ, ὀφείλει νὰ παραδέχῃται και νὰ ἐκτελῆ ὡς ἐγκύρους τὰς πράξεις αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὄρων, ὅφ' οὓς αὐταὶ ἐγένοντο.

γ) Πάντα τὰ σωματεῖα ἐκλέγονται ἐξ εὐπολήτων, τιμίων και ἀξιόπιστων προσώπων.

δ) Οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νὰ ᾗ μέλος δύο συγχρόνως σωματείων.

ε) Ἐὰν μέλος τι σωματείου τινὸς παραιτηθῆ ἢ ἀποβιώσῃ ἢ ἀποδημήσῃ πλεον τῶν 3 μηνῶν ἢ μὴ προσέλθῃ εἰς 4 κατὰ σειρὰν συνεδρίας τοῦ σωματείου παύεται, ἀντικαθιστάμενον διὰ τοῦ ἐπιλαχόντος, προσκαλουμένου τοῦ διοριζομένου διὰ πιττακίου τοῦ Μητροπολίτου.

στ) Πάντα τὰ ζητήματα εἰς πάντα τὰ σωματεῖα λύονται διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας.

ζ) Ἐν πᾶσι τοῖς σωματείοις ἀπαρτία ὑπάρχει ὅταν παρῶσι τὰ ἡμίση τῶν μελῶν πλέον ἑνός.

η) Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸ αὐτὸ σωματεῖον νὰ ᾧσι μέλη συγγενεῖς μέχρι β' βαθμοῦ.

Ὁ παρῶν κανονισμὸς ἰσχύει ἐπὶ ζετίαν, ἧς παρελθούσης δύναται νὰ ἐπιθεωρηθῆ καὶ διορθωθῆ, ὅποτε καὶ πάλιν ἰσχύει μέχρι τῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ νέου. Ἐν Βεροίᾳ τῆ 27ῃ Μαρτίου 1903».

4. Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1912

α) Παρατηρήσεις.

Κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1907 (κῶδιξ 20, σ. 152) ὑπεβλήθη ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ κανονισμοῦ, ἡ ὁποία ἦτο ὁπωσδήποτε ἐπουσιώδης. Κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1911 καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1912 ἐγένετο προσπάθεια διὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νέου κανονισμοῦ, ὁ ὁποῖος καὶ συνεζητήθη ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς 12-2-1912, ἐπιψηφισθεὶς τὴν 26ην τοῦ ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους. Ὁ κανονισμὸς οὗτος ἀπετελεῖτο ἀπὸ 98 ἄρθρα καὶ ἐν ἀκροτελευτίῳ. Προέβλεπε τὰς αὐτὰς ἀρχὰς (Δημογεροντίαν, Διευθύνουσαν Ἐπιτροπὴν, Ἐφορείαν), ἀλλὰ καὶ «Ἐπιτροπεῖαν ἐπὶ τῶν μονῶν» καὶ ἐξ κεχωρισμένας (τῆς Διευθύνουσης Ἐπιτροπῆς) Ἐπιτροπεῖας Ἐκκλησιῶν. Ἀξιοσημείωτον εἶναι, ὅτι ἡ Δημογεροντία ἐδίκαζεν ὡς Μικτὸν Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον, βάσει τοῦ Βυζαντινοῦ Δικαίου, τῶν Κανονισμῶν καὶ Ἐγκυκλίων, τοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ Ὄθωμανικοῦ Κράτους, ὡς καὶ τῶν τοπικῶν ἐθίμων, πρὸς τοῦτοις δὲ ὅτι πολλάκις ἡ Δημογεροντία καὶ ἡ Διευθύνουσα Ἐπιτροπὴ συνεδρίαζον καὶ ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἦσαν σχετικῶς ἰσότιμοι, ἐν τῇ οὐσίᾳ, εἰς πολλὰς περιπτώσεις. Εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς κοινότητος Βεροίας παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ Δημογεροντία συνεδρίαζε καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, συγκεκριμένως δὲ μέχρι τῆς 8ης Ἀπριλίου τοῦ 1936.

β) Τὸ κείμενον :

«Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ [Δεληκάνης] ἐπιβεβαίωσι
Κανονισμὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος Βερροίας

Κεφάλαιον Α'

Περὶ τῆς Κοινότητος

Ἄρθρον I ο ν. Τὴν Ἑλληνικὴν Ὁρθόδοξον Κοινότητα Βερροίας συγκροτοῦσι πάντες οἱ Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, οἱ ὑπὸ ὀρθοδόξου ἱερέως ἀγιαζόμενοι καὶ ἀναγνωρίζοντες ὡς ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν ἀρχὴν τὸν ὑπὸ τοῦ Οἴκουμενικοῦ Θρόνου κατὰ καιροὺς διοριζόμενον Μητροπολίτην.

Ἄρθρον 2 ον. Τῆς κοινότητος ταύτης πνευματικὸς Ἀρχηγὸς εἶναι ἡ Α. Σεβασμιότης, ὁ ἐκάστοτε Μητροπολίτης Βερροίας καὶ Ναούσης. Οὗτος δυνάμει τοῦ ὑπὸ τῆς Μητρὸς Ἡμῶν Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας δοθέντος αὐτῷ ἀξιώματος καὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Σεβαστῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως χορηγηθέντος Ὑψηλοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Βερατίου εἶναι ὁ ἀνάτατος Διευθυντῆς καὶ Ἐπόπτης τῆς Κοινότητος καὶ αὐτοδικαίως Πρόεδρος τῆς Δημογεροντίας καὶ ἀπάντων τῶν λοιπῶν τῆς Κοινότητος Σωματείων. Τὸν Μητροπολίτην ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀντικαθιστᾷ ὁ κανονικὸς ἐπίτροπος Αὐτοῦ.

Ἄρθρον 3 ον. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὴ κοινότης Βερροίας κέκταιται πρὸς τῷ Μητροπολιτικῷ οἰκίματι τὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα ἀρρένων καὶ θηλέων μετὰ τῶν εἰς αὐτὰ ἀνηκόντων κτημάτων, ἐβδομήκοντα δύο ἐκκλησίας καὶ παρεκκλήσια μετὰ τῶν κτημάτων αὐτῶν καὶ τὰ ἐξῆς ἐνοριακὰ Μοναστήρια: Δοβρᾶς, Προφήτου Ἡλιοῦ, Καλλιπέτρας, Ἁγίων Πάντων καὶ Μεταμορφώσεως (Μουτσάλι) μετὰ τῶν εἰς αὐτὰ ἀνηκόντων κτημάτων.

Ἄρθρον 4 ον. Ἄπασα ἡ κοινότης διαιρεῖται εἰς ἕξ τμήματα, ὀριζόμενα ὡς ἐξῆς: 1) τὸ τῆς Μητροπόλεως, περιλαμβάνον καὶ τὰς ἐνορίας Φανερωμένης, Ἁγίου Νικολάου καὶ Ἁγίου Δημητρίου, 2) τὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, περιλαμβάνον καὶ τὰς ἐνορίας Χρυσοπολιτίσσης, Προφήτου Ἡλιοῦ καὶ Μακαριωτίσσης, 3) τὸ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, περιλαμβάνον καὶ τὴν ἐνορίαν τοῦ Ἁγίου Παταπίου, 4) τὸ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, περιλαμβάνον καὶ τὰς ἐνορίας τῶν Ταξιαρχῶν καὶ Ἀκαταμαχίτου, 5) τὸ τῆς Κυριωτίσσης καὶ 6) τὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, περιλαμβάνον καὶ τὴν Δεξιάν.

Ἄρθρον 5 ον. Λειτουργία τακτικῶς θέλει τελεῖσθαι εἰς τὰς ἐκκλησίας Μητροπόλεως, Ἁγίου Ἰωάννου, Ἁγίων Ἀναργύρων, Ἁγίου Ἀντωνίου, Κυριωτίσσης καὶ Ἁγίου Γεωργίου· εἰς δὲ τὰς ἐκκλησίας Μεταμορφώσεως, Μακαριωτίσσης καὶ Δεξιᾶς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων, τῶν Θεοφανείων, Βαΐων καὶ τὰς μνήμας αὐτῶν καὶ ἐν περιπτώσει αἰτήσεως παρὰ Χριστιανῶν, ἐπὶ καταβολῇ τῶν ἐξόδων, τῇ ἀδείᾳ καὶ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου.

Κεφάλαιον Β'

Περὶ διοικητικῶν σωματείων

Ἄρθρον 6 ον. Τὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος Βερροίας διέπουνται τὰ ἐξῆς σωματεῖα: Α' Δημογεροντία ἐξαμελῆς, Β' Διευθύνουσα Ἐπιτροπὴ εἰκοσαμελῆς, Γ' Ἐφορεία τετραμελῆς, Δ' Ἐπιτροπεῖα ἐπὶ τῶν Μονῶν τριμελῆς, Ε' ἐξ ἐπιτροπεῖαι τῶν ἐκκλησιῶν, ὧν ἡ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ἐξαμελῆς, αἱ δὲ τῶν λοιπῶν τμημάτων τριμελεῖς, πλὴν τῆς τοῦ τμήματος Κυριωτίσσης, διμελοῦς οὔσης.

Κεφάλαιον Γ'

Περὶ Ἀρχαιρεσιῶν

*Α ρ θ ρ ο ν 7 ο ν. Κατὰ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου ἢ Μητρόπολις παρουσιάζει εἰς τὴν Δημογεροντίαν τοὺς ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐκάστου τμήματος τῇ διαταγῇ τοῦ Μητροπολίτου συντεταγμένους καταλόγους τῶν ἐνοριτῶν τῶν ἔχοντων ἡλικίαν ἄνω τῶν 25 ἐτῶν. Ἡ δὲ Δημογεροντία ἐκλέγει ἐξαμελῆ ἐπιτροπείαν, ἀνά ἓνα ἐξ ἐκάστου τμήματος, ἥτις ἐξελέγχουσα τοὺς καταλόγους τῶν ἱερέων καταρτίζει τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τῶν τμημάτων, ἐν οἷς περιέχονται τὰ ὀνόματα τῶν κατὰ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα 8 καὶ 9 ἔχοντων τὰ ἐκλογικὰ δικαιώματα, παραδίδει δὲ τούτους τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει ἐντὸς 15 ἡμερῶν.

*Α ρ θ ρ ο ν 8 ο ν. Δικαίωμα ἐκλογέως ἔχει πᾶς Ὁρθόδοξος Χριστιανὸς κεκτημένος τὰ ἀκόλουθα προσόντα: 1) ἔχων συμπληρωμένον τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας του, 2) ὄν μονίμως ἐγκατεστημένος ἐν τῇ πόλει Βεροίας ἀπὸ 10ετίας.

*Α ρ θ ρ ο ν 9 ο ν. Στεροῦνται τῶν ἐκλογικῶν δικαιωμάτων: 1) οἱ ὑπὸ τῆς Κοινότητος μισθοδοτούμενοι, 2) οἱ διαχειριστάμενοι κοινοτικῆν, ἢ ἐνοριακῆν περιουσίαν καὶ δι' ἄρμοδιās ἐξελέγξεως καὶ ἀποφάσεως τῆς Δημογεροντίας ἀποδειχθέντες καταχρασταί, 3) οἱ ἐπὶ κακουργίᾳ καταδικασθέντες, 4) οἱ καθυστεροῦντες ἐνοίκια κοινοτικοῦ κτήματος ἢ ἄλλας ὀφειλάς ἐπὶ ἓν ὀλόκληρον ἔτος. 5) οἱ παράνομον γάμον συνάψαντες καὶ ἐν γένει ὑπὸ ἐπιτίμιον ἐκκλησιαστικὸν διατελοῦντες, 6) οἱ γονεῖς ἢ οἱ κηδεμόνες, οἱ τὰ τέκνα ἢ τοὺς ὑπὸ κηδεμονίαν αὐτῶν διατελοῦντας εἰς ξένα προσηλυτιστικὰ σχολεῖα πέμποντες, 7) οἱ πτωχεύσαντες καὶ μὴ ἀποκατασταθέντες, 8) οἱ καθυστεροῦντες δύο ἐξαμηνιαῖα εἰς τοὺς ἱερεῖς.

*Α ρ θ ρ ο ν 10 ο ν. Ἐκλέξιμοι εἶναι οἱ συμπληρώσαντες τὸ τριακὸν ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν καὶ γινώσκοντες ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν. Αἱ δὲ περὶ ἐκλογέων ἐξαιρέσεις ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς ἐκλεξιμούς.

*Α ρ θ ρ ο ν 11 ο ν. Τῶν καταρτισθέντων ἐκλογικῶν καταλόγων ἀποστέλλει ἢ Μητρόπολις ἀνά ἓν ἀντίγραφον εἰς τὸ οἰκεῖον τμήμα, ὅπερ, ἀναρτώμενον εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ναοῦ, παραμένει ἐπὶ 15 ἡμέρας.

*Α ρ θ ρ ο ν 12 ο ν. Αἱ περὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων ἐνστάσεις, εἴτε ἐπὶ παραλείψει ἐγγραφῆς ἐν τοῖς καταλόγοις, εἴτε ἐπὶ ἐγγραφῇ τινος μὴ ἔχοντος τὰ προσόντα, ὑποβάλλονται γραπτῶς τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει τὸ βραδύτερον 7 μετὰ τὴν ἀνάρτησιν αὐτῶν ἡμέρας, ὅποτε συνέρχεται ἢ Δημογεροντία ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου καὶ ἂν εὑρῇ τὰς ἐνστάσεις βασίμους ποιεῖται τὰς ἀναγκαῖας προσθήκας ἢ ἀφαιρέσεις. Τῶν οὕτως

δὲ στρωθέντων εἰς διπλοῦν καὶ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐπικυρωθέντων ἐκλογικῶν καταλόγων ἰσχυόντων δὲ ἐπὶ ἔτος μέχρι τῆς κατακυρώσεως νέων τοιούτων, τὸ ἐν ἀντίγραφον παραμένει ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, τὸ δὲ ἕτερον παραδίδεται τοῖς ἐπιτρόποις τῶν τμημάτων. Ἐὰν δὲ ὀρίζεται ἡ ἡμέρα τῶν ἐκλογῶν, κοινοποιουμένη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως δι' ἐγκυκλίου, ἀναγινωσκομένης ἐν ἅπασιν τοῖς λειτουργοῦσι ναοῖς ὁκτὼ ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν.

Ἄρθρον 13 ο ν. Κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν τῶν ἐκλογῶν ἡμέραν ἕκαστον τμήμα συνέρχεται εἰς ἐκλογικὴν Συνέλευσιν, τῆς συνελεύσεως δὲ ταύτης προεδρεῖ ὁ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀπεσταλμένος, παρισταμένος καὶ ἐνὸς ἱερέως τοῦ τμήματος.

Ἄρθρον 14 ο ν. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Ἐκκλησίας προσέρχονται εἰς τὸν ὀρισμένον τόπον τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τοῦ τμήματος, οἵτινες, μετὰ τὴν ἐξέλεξιν τῆς ταυτότητός των, υπογράφουσι μόνοι, ἢ δι' ἑτέρου προσώπου τῆς ἐμπιστοσύνης των, εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ ἀπεσταλμένου ὑπὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως κρατούμενον βιβλίον παρουσίας καὶ ἄρχονται αἱ ἐκλογαὶ ἅμα ὡς ἀποτελεσθῆ ἄπαρτία, ἄπαρτία δὲ ὑπάρχει ὅταν παρῶσιν 20 τοῦλάχιστον μέλη. Ἐὰν δὲ μὴ ἀποτελεσθῆ ἄπαρτία ἡ ἐκλογή τοῦ τμήματος ματαιοῦται, ἐνεργοῦνται δὲ αἱ ἐκλογαὶ ὑπὸ τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 15 ο ν. Συντελεσθείσης ἄπαρτίας μίαν ὥραν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας κηρύσσεται ἡ ἔναρξις τῆς ἐκλογῆς, καθ' ἣν, ἀναγινωσκομένου τοῦ βιβλίου τῆς παρουσίας, ἕκαστον μέλος τῆς συνελεύσεως προσερχόμενον ρίπτει εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ κάλπην τὸ ψηφοδέλιόν του, ὅπερ γράφει μόνος του, ἢ διὰ προσώπου τῆς ἐμπιστοσύνης του, περιέχον ἐν μὲν ὄνομα ἂν πρόκειται περὶ ἐκλογῆς Δημογεροντίας τοῦ τμήματος, ἐν ἐπίσης ὄνομα προκειμένου περὶ ἐκλογῆς τῆς ἐξαμελοῦς ἐπιτροπείας τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου καὶ ἐν ἡ δύο πρόσωπα περὶ ἐκλογῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπείας τοῦ τμήματος. Τῶν ἐπιτροπειῶν τούτων τοὺς ταμίαις καὶ τοὺς ἀντιπροέδρους ὀνομάζει ὁ Μητροπολίτης μετὰ τῆς Δημογεροντίας, τὸν δὲ ταμίαν τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ὁ Μητροπολίτης μετὰ τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 16 ο ν. Τῆς ἐκλογῆς συντάσσεται πρακτικόν, ἐν ᾧ ἐγγράφονται οἱ ἐκλεγέντες καθὼς καὶ οἱ ἐπιλαχόντες, ὡς τοιοῦτοι δὲ θεωροῦνται οἱ τυχόντες τοῦ ἐνὸς τρίτου τῶν ψήφων τῶν παρόντων ἐν τῇ συνεδριάσει μελῶν, ὑπαρχούσης δὲ ἰσοψηφίας ἀποφασίζει ὁ κληρὸς. Εἴτα τὸ πρακτικόν τῆς ἐκλογῆς ὑποβάλλεται, διὰ τοῦ ἀπεσταλμένου, τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει, ἥτις, ἐπικυροῦσα τοῦτο, ἀποστέλλει τὰ σχετικὰ πιττάκια. Οἱ οὕτως ἐκλεγέν-

τες ἐπίτροποι τῶν ἐξ τμημάτων ἀποτελοῦσιν ὁμοῦ τὴν Διευθύνουσαν Ἐπιτροπὴν.

Κεφάλαιον Δ΄ Περὶ Δημογεροντίας

Ἄρθρον 17ο ν. Ἡ Δημογεροντία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐξ μέλη, ἐκ τῶν μᾶλλον εὐπολήπτων καὶ διακεκριμένων τῆς πόλεως, ἐκλεγόμενα κατὰ διετίαν συμφώνως ταῖς διατάξεσι, τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν καὶ τῶν ἐγκυκλίων τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀνά ἓν μέλος ὑφ' ἐκάστου τῶν ἐξ τμημάτων κατὰ τὰς γενικὰς ἐκλογὰς συμφώνως τοῖς προκεκανονισμένοις. Πρὸς πάντας τούτους ἀποστέλλονται πιττάκια διορισμοῦ παρὰ τοῦ Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 18ο ν. Ἡ Δημογεροντία εἶναι ἡ Ἄνωτάτη Διοικητικὴ καὶ Δικαστικὴ Ἀρχὴ τῆς Κοινότητος καὶ εἰς αὐτὴν ὑπάγονται ὅλα τὰ Σωματεῖα τῆς Κοινότητος, ὀφείλοντα νὰ συμμορφῶνται καὶ ὑποτάσσονται εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς.

Ἄρθρον 19ο ν. Ἡ Δημογεροντία, συγκαλουμένη ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου καὶ συνεδριάζουσα ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει ὑπὸ τὴν προεδρίαν Αὐτοῦ, ἢ τοῦ ἐπιτρόπου Αὐτοῦ: α') ἐκπροσωπεῖ μετὰ τοῦ Μητροπολίτου τὴν Κοινότητα παρὰ ταῖς Συνταγματικαῖς Αὐτοκρατορικαῖς Ἀρχαῖς, β') ἐξετάζει καὶ ἀποφασίζει περὶ πάσης διοικητικῆς ὑποθέσεως ἀτομικῆς τε καὶ κοινοτικῆς καὶ αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς εἰσὶ σεβασταὶ παρ' ὅλων τῶν σωματείων καὶ τῶν πολιτῶν.

Ἄρθρον 20ο ν. Ἡ Δημογεροντία μετὰ τοῦ Μητροπολίτου ἐν τῷ δικαίωματι αὐτῆς δύναται, ὅποτεν παραστῆ ἀνάγκη, νὰ προβῆ εἰς ἐξέλεξι τῶν βιβλίων τῆς διαχειρίσεως παντὸς κοινοτικοῦ σωματείου, ὅπερ οὐδαμῶς δικαιούται νὰ ἀντεῖπη, ἀλλ' ὀφείλει προθύμως νὰ ὑποβάλῃ τὰ βιβλία καὶ νὰ δώσῃ οἰανδήποτε ζητηθεῖσαν πληροφορίαν. Δύναται δὲ ἡ Δημογεροντία νὰ προβῆ εἰς τὴν παῦσιν μέλους οἰουδήποτε σωματείου, ὅταν ὑπάρχωσι λόγοι ἰσχυροὶ καὶ δεδικαιολογημένοι καὶ νὰ ἀντικαταστήσῃ αὐτὸ διὰ τοῦ ἐπιλαχόντος, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιοῦτος, ἢ διὰ νέου προσώπου κατὰ τὸ ἄρθρον 49.

Ἄρθρον 21ο ν. Ἡ Δημογεροντία ὡς μικτὸν Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον δικάζει ἀπάσας τὰς εἰς τὴν ἀρμοδιότητα αὐτῆς ὑπαγομένας ὑποθέσεις, δηλ. ἀπάσας τὰς ὑλικὰς περὶ διαχειρίσεως ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ λογοδοσίας Ἱερῶν Ναῶν, Εὐκτηρίων Οἴκων, Προσκυνημάτων, Ἁγιασμάτων καὶ Μονῶν, τὰς ἐκ μνηστείας καὶ γάμων ἀπορροεούσας διαφοράς, ἤτοι περὶ ἀποζημιώσεων, ἐκ λύσεως μνηστείας, περὶ προικός, τραχώματος καὶ προγαμίας δωρεᾶς, περὶ διατροφῆς μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου, πάσας τὰς

ἐκ διαθηκῶν καὶ ἐξ υἰοθεσίας διαφορὰς καὶ τὰς λόγῳ ἀρμοδιότητος παραπεμπομένας αὐτῇ ὡς Μικτῷ Ἐκκλησιαστικῷ Δικαστηρίῳ. Ἐπίσης εἰς τὴν ἀρμοδιότητα αὐτῆς ὑπάγονται καὶ πᾶσαι αἱ ὕλिकाὶ διαφοραί, ἐν αἷς ὁ ἐναγόμενος εἶναι κληρικός, μοναχός, ἢ ἠθικὸν πρόσωπον, οἶον, ἐπιτροπὴ ναοῦ, ἢ Φιλανθρωπικοῦ καταστήματος. Δικάζει δὲ κατὰ τοὺς Ἐθνικοὺς Κανονισμοὺς τῶν Πατριαρχείων, τὴν Βεζυρικὴν ἐγκύκλιον τῆς 28 Δεματζί-Οὐλ-Ἀχῆρ 1308 (22 Ἰανουαρίου 1891) καὶ τὴν Πατριαρχικὴν τοιαύτην τῆς 31 Ἰανουαρίου 1811, συνφθὰ τῇ ἐν ἰσχύϊ Δικονομίᾳ τῶν Πατριαρχείων καὶ ταῖς κατὰ τὰς ἐν τῇ Ἐξαβίβλῳ τοῦ Ἀρμενοπούλου, τοῖς Βασιλικοῖς, τοῖς Κώδιξι καὶ ταῖς Νεαραῖς περιεχομέναις διατάξεσιν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰ ἐπιτόπια ἔθιμα, τὰ ἀδιακόπως ἐφαρμοζόμενα ἀπὸ μακροῦ χρόνου καὶ τὰς κύρος νόμου ἐχούσας Ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις.

Ἄρθρον 22 ον. Αἱ συνεδριάσεις τῆς Δημογεροντίας εἰσὶ τακτικαὶ μὲν κατὰ πᾶσαν δεκαπενθημερίαν, ἔκτακτοι δὲ ὡσάκις ἂν δεῖσῃ.

Ἄρθρον 23 ον. Ἡ Δημογεροντία εἶναι ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν παρῶσι τέσσερα τῶν μελῶν πρὸς τῷ Προέδρῳ. Ἀποφαίνεται δὲ ἐν πάσῃ ὑποθέσει κατὰ πλειοψηφίαν καὶ ἐν ἰσοψηφίᾳ νικᾷ τὸ μέρος τὸ ἔχον ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ψῆφον τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 24 ον. Ἡ Δημογεροντία ἴδιον γραμματέα ἔχει τὸν τοῦ Μητροπολίτου, ὅστις εἶναι ἅμα καὶ γραμματεὺς τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς, τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, τῆς Ἐφορείας καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Μονῶν Ἐπιτροπείας.

Ἄρθρον 25 ον. Τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως ὡς καὶ τὰ τοῦ κλητῆρος καθορίζονται ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς Πατριαρχικῆς Δικονομίας, ἔχουσι δὲ ἐν περιλήψει ὡς ἐξῆς: Ὁ Γραμματεὺς α) συντάσσει τὰ πρακτικὰ καὶ τὰς ἀποφάσεις, τὰ κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν ἀναγιγνωσκόμενα, ἐπικυρούμενα καὶ ὑπογραφόμενα, καθὼς καὶ πᾶσαν ἄλλην γραφικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Μητροπόλεως, τῆς Δημογεροντίας, τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς, τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, τῆς Ἐφορείας καὶ τῶν ἐκ τούτων ἀπορρέοντων Σωματείων, β) ἐκτελεῖ καθήκοντα συμβολαιογράφου, ἥτοι συντάττει προικοσύμφωνα, διαθήκας, ἀφιερωτήρια, πληρεξούσια δι' Ἐκκλησιαστικὰ καὶ Μικτὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια καὶ ξένας δικαστικὰς καὶ διοικητικὰς ἀρχάς καὶ πᾶν ἄλλο ἔγγραφον τῆς ἀρμοδιότητος αὐτοῦ, γ) τηρεῖ ἐν τάξει τὰ ἀρχεῖα καὶ τοὺς Κώδικας, εὐθυνόμενος διὰ πᾶσαν τυχὸν ἀπόλειαν ἐγγράφου τινὸς ἐξ ἀμελείας του προελθοῦσαν καθὼς καὶ διὰ πᾶσαν ζημίαν ἐξ ἀμελείας ἢ ἐνοχῆς αὐτοῦ προκύψασαν, δ) τηρεῖ ἐν τάξει τὰ ἀκόλουθα βιβλία, ὧν οὐδὲν μέρος ἀνακοινοῖ ἄνευ διαταγῆς τοῦ προέδρου: Α') τὸ Πρωτόκολλον εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων ἐγγράφων, Β') τὸν Κώδικα

τῶν πρακτικῶν τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς, Γ') τὸν Κώδικα τῶν πρακτικῶν τῆς Δημογεροντίας καθὼς καὶ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων αὐτῆς. Δ') τὸν Κώδικα τῶν πρακτικῶν τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου καθὼς καὶ τὸν ἀποφάσεων αὐτοῦ, Ε') τὸν Κώδικα τῶν πράξεων διαθηκῶν καὶ συμβολαίων, ΣΤ') τὸν Κώδικα τῆς ἐπισήμου ἀλληλογραφίας τῆς Μητροπόλεως, Ζ') πάντα τὰ δικαστικά καὶ διοικητικά ἔγγραφα, παραλαμβάνων πρὸς τούτοις καὶ ἀποδίδων τῇ ἐντολῇ τοῦ Προέδρου πᾶν ἔγγραφον κατατιθέμενον ἐν τῷ Γραφείῳ.

Ἄρθρον 26 ο ν. Ὁ Γραμματεὺς ὀφείλει νὰ παρευρίσκηται ἐν τῷ Γραφείῳ κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας καὶ νὰ διεκπεραιοῖ τὰ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου παραπεμπόμενα ἔγγραφα, πρωτοκολλῶν καὶ συνεννοούμενος μετ' αὐτοῦ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἄρθρον 27 ο ν. Ὁ Γραμματεὺς ὀφείλει νὰ τηρῇ αὐστηρὰν ἐχεμύθειαν ἐπὶ πάντων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ. Ἐπίσης ἀπαγορεύεται εἰς αὐτὸν νὰ ἐπιδείξη εἰς οἰονδήποτε τὰ πρακτικά. Μόνα τὰ μέλη τοῦ σωματείου ἐν τῇ ἐξασκίσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν οἰκείων πρακτικῶν ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ Γραφείῳ, ὡς μὴ ἐπιτροπομένης τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐξαγωγῆς Κώδικος ἢ ἐγγράφου. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ δικαστικά, πᾶς διάδικος δι' αἰτήσεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Πρόεδρον, δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ ἀποφάσεων καὶ τῆς λοιπῆς δικογραφίας, ὡς καὶ τὰ ἀντίγραφα αὐτῶν.

Ἄρθρον 28 ο ν. Ὁ Μητροπολίτης μετὰ τῆς Δημογεροντίας συντάσσουσι καὶ ἐπιβάλλουσι τὴν ἐφαρμογὴν διατιμῆσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ Γραφείου τῆς Μητροπόλεως.

Ἄρθρον 29 ο ν. Τὰ εἰσπραττόμενα κατὰ τὴν διατίμησιν δικαιώματα διατίθενται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ τοῦ Γραμματέως, τοῦ κλητῆρος, τῶν μεταφραστῶν τῆς τουρκικῆς καθὼς καὶ διὰ τὰς λοιπὰς δαπάνας τοῦ Γραφείου. Μὴ ἐπαρκούντων τῶν πόρων τούτων μεριμνᾷ ἡ Δημογεροντία, ἥτις διατίθησι καὶ τὸ τυχὸν προκῦψαν περίσσευμα.

Ἄρθρον 30 ο ν. Ἡ Δημογεροντία ὀφείλει νὰ μεριμνήσῃ περὶ κατάρτισιμος ἀνελλιποῦς κτηματολογίου τῶν ναῶν, σχολῶν, μονῶν, καὶ ἐν γένει πάσης ἀκινήτου ἐκκλησιαστικῆς καὶ κοινοτικῆς περιουσίας, κρατοῦσα ἐν τῇ Μητροπόλει ἰδιαιτέρον Κώδικα καταγραφῆς τούτων. Πρὸς τούτοις δὲ ὀφείλει νὰ καταρτίσῃ ἐν τῷ γραφείῳ αὐτῆς, χάριν τῆς δικαστικῆς αὐτῆς ὑπηρεσίας, βιβλιοθήκην στοιχειώδη ἐκ τῶν ἀπαραιτήτων, ἀναγκαιούτων νομικῶν βιβλίων.

Ἄρθρον 31 ο ν. Ἡ Δημογεροντία ὡς ἰδίαν σφραγίδα ἔχει τὴν τῆς Μητροπόλεως.

Κεφάλαιον Ε'

Περὶ Διευθύνουσης Ἐπιτροπῆς

Ἄρθρον 32 ο ν. Ἡ Διευθύνουσα Ἐπιτροπή, συγκροτουμένη ἐκ τῶν ἐπὶ μέρους μελῶν τῶν Ἐπιτροπειῶν τῶν ἑξ τμημάτων, εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν, ἀποτελεῖ ἐν κοινοτικῶν σωματείων κατ' ἴδιαν μὲν τμηματικῶς διέπον τὰ τῶν παγκαριῶν καὶ τῶν κτημάτων τῶν ἑξ τμημάτων, ἐν συνεργασίᾳ δὲ μετὰ τῆς Δημογεροντίας, ἐν κοιναῖς συνεδρίασις συγκαλούμενον ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ. Τακτικῶς μὲν κατὰ τοὺς μῆνας Μάϊον, Ἰουνιον καὶ Ἰούλιον πρὸς ἐξέλεξις τῆς διαχειρίσεως τῶν Ἐπιτροπειῶν τῶν τμημάτων καὶ τῆς Ἐφορείας τῶν Σχολῶν, πρὸς ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῆς Ἐφορείας, τοῦ ταμίου, τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Μονῶν Ἐπιτροπείας καὶ πρὸς ἐπιψηφίσις τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν τούτων. Ἐκτάκτως δὲ συγκαλούμενον ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῆς Δημογεροντίας συσκέπτεται καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν σπουδαιότερων καὶ γενικωτέρων ζητημάτων τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ τὴν προαγωγὴν τῶν συμφερόντων τῶν τμημάτων καὶ τῆς ὅλης Κοινότητος.

Ἄρθρον 33 ο ν. Ἡ Διευθύνουσα Ἐπιτροπή συνεδριάζει ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου, ἢ τοῦ κανονικοῦ αὐτοῦ ἐπιτρόπου. Ἡ συνεδρία εἶναι ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν παρῶσιν οἱ ἡμίσεις πλέον ἐνὸς τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Δημογερόντων καὶ τῶν Ἐπιτρόπων, ἦτοι τέσσαρες Δημογέροντες καὶ ἑνδεκα ἐπίτροποι.

Ἄρθρον 34 ο ν. Περὶ πάσης ὑποθέσεως ἢ Διευθύνουσα Ἐπιτροπή ἀποφαίνεται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ νικᾷ ἡ γνώμη ἢ ἔχουσα ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ψήφον τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 35 ο ν. Τὰ πρακτικὰ ἐκάστης συνεδρίας συντασσόμενα ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Δημογεροντίας ἀναγιγνώσκονται ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἐπομένης συνεδρίας καὶ ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου, τοῦ Γραμματέως καὶ τῶν μετασχόντων αὐτῆς.

Ἄρθρον 36 ο ν. Ἡ Διευθύνουσα Ἐπιτροπή, συνεργομένη κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαΐου, λαμβάνει γνῶσιν τῆς ἐτησίας διαχειρίσεως τῶν Ἐπιτροπειῶν τῶν τμημάτων καὶ ἐκλέγει τριμελεῖς ἐξελεγκτικὰς Ἐπιτροπὰς πρὸς ἐξέλεξις ταύτης, ἀναδεικνύει δέ, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, τὸν ταμίαν τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ὡς καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῶν Μονῶν Ἐπιτροπείας, τὰ συμπληρώσαντα τὴν διετίαν αὐτῶν.

Ἄρθρον 37 ο ν. Ἐν ταῖς συνεδρίασις τοῦ Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου: Α' ἀναγιγνώσκονται αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐξελεγκτικῶν Ἐπιτροπῶν. Β' αἱ νέαι ἐπιτροπεῖαι ὑποβάλλουσι τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν προσόδων καὶ δαπανῶν

τῶν κτημάτων πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν. Γ' ἐκλέγεται ἡ νέα ἐφορεία τῶν σχολῶν, ἥτις καὶ ὑποβάλλει τὸν προϋπολογισμὸν αὐτῆς πρὸς συζήτησιν καὶ ἔγκρισιν, ἐξελέγχεται δὲ ἡ διαχείρισις τῆς προηγουμένης χρήσεως, ληγοῦσης τῆ 30 Ἰουνίου. Δ' γίνεται σύσκεψις περὶ τῆς ἀναπληρώσεως παρουσιαζομένου τυχὸν ἑλλείμματος καὶ περὶ τῆς διαθέσεως τυχὸν περισσεύματος.

Ἄρθρον 38 ο ν. Αἱ Ἐπιτροπεῖαι καὶ ἡ Ἐφορεία ὀφείλουσι νὰ παρίστανται αὐτοπροσώπως κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν ἐκθέσεων ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν καὶ τῶν προϋπολογισμῶν πρὸς παροχὴν πάσης ζητηθησομένης πληροφορίας ἢ διασαφήσεως τῶν διαφόρων κονδυλίων, μετὰ δὲ τοῦτο ὀφείλουσι νὰ παραδέχωνται ἄνευ ἀντιρρήσεως οἰανδήποτε ἀπόφασιν τοῦ σώματος. Ἐν τῇ συζητήσει δὲ τοῦ οἰκείου προϋπολογισμοῦ ἐκάστης Ἐπιτροπείας τὰ μέλη αὐτῆς ὡς μέλη τῆς Διευθυνούσης ἐπιτροπῆς ἀπέχουσι τῆς ψηφοφορίας.

Κεφάλαιον ΣΤ'

Περὶ ἐπιτροπειῶν ἐν γένει

Ἄρθρον 39 ο ν. Ἡ διοίκησις τῶν ἱερῶν ναῶν ἐκάστου τμήματος καὶ ἡ διαχείρισις τῆς ἐνοριακῆς περιουσίας ἐξασκεῖται διὰ τῆς ἐκάστοτε ἐν ἐνεργείᾳ ἐνοριακῆς Ἀρχῆς, ἥτοι τῆς Ἐπιτροπείας ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ τῆς Δημογεροντίας.

Ἄρθρον 40 ο ν. Αἱ Ἐπιτροπεῖαι εἰσὶ τριμεεῖς, πλὴν τῆς τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, οὔσης ἐξαμελοῦς καὶ τῆς Κυριωτίσσης, οὔσης διμελοῦς· ἡ δὲ ὑπηρεσία αὐτῶν διετής. Ἀντικαθίστανται δὲ κατ' ἔτος οἱ συμπληρώσαντες τὴν διετίαν αὐτῶν, τρεῖς μὲν ἐκ τῆς ἐπιτροπείας τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, εἰς ἐκ τῆς ἐπιτροπείας Κυριωτίσσης καὶ εἰς ἡ δύο ἐναλλάξ ἐκ τῶν λοιπῶν ἐπιτροπειῶν.

Ἄρθρον 41 ο ν. Ἡ ὑπηρεσία τῶν Ἐπιτρόπων εἶναι ἄμισθος καὶ τιμητικὴ, οὐδὲν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως καρπούμενων ὑλικὸν δικαίωμα ἢ ὠφέλημα ἐκ ταύτης.

Ἄρθρον 42 ο ν. Αἱ ἐπιτροπεῖαι, ἐκλεγόμεναι κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ μετὰ τὴν ἀποστολὴν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τῶν πιττακίων τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν, ἀναλαμβάνουσι τὰ καθήκοντά των τῆ 1ῃ Μαΐου, ὅποτε κλείουσι τὰ βιβλία τῶν προκατόχων, παραλαμβάνοντες παρ' αὐτῶν διὰ τακτικοῦ πρακτικοῦ καταγραφῆς, ὑπογραφομένου παρὰ τε τῶν παραδιδόντων καὶ τῶν παραλαμβανόντων τὰ εἰς χεῖρας τῶν προκατόχων των χρήματα, διαχειριστικὰ βιβλία, κώδικας, ἔγγραφα καὶ ἐν γένει πᾶσαν τὴν κινητὴν περιουσίαν τῶν ναῶν τοῦ τμήματος.

Ἄρθρον 43 ο ν. Τὰ διαχειριστικά βιβλία τῆς ληξιάσης χρήσεως παραδίδονται ἀμέσως διὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως εἰς ἐξέλεξιν. Ἡ δὲ νέα Ἐπιτροπεία, συντάττουσα, ἐντὸς 15 τὸ πολὺ ἡμερῶν, τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ὑποβάλλει τοῦτον διὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως πρὸς ἐπιψηφίσιν ὑπὸ τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 44 ο ν. Αἱ Ἐπιτροπεῖαι διοικοῦσι τὰ τῶν ναῶν τοῦ τμήματος συμφώνως πρὸς τὸ ἀνεκαθεν καθεστῶς, τοὺς Ἱερούς Κανόνας καὶ τὰς λοιπὰς διατάξεις τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας. Καθήκοντα δὲ αὐτῶν εἶναι τὰ ἐξῆς: α'. Νὰ διεξάγῃσι τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ παγκαρίου καὶ τῶν δίσκων αὐτοπροσώπως, δύο τοῦλάχιστον ἐξ αὐτῶν τακτικῶς καὶ ἐγκαίρως προσερχόμενοι κατὰ πᾶσαν Λειτουργίαν καὶ μέγαν ἑσπερινόν. β'. Νὰ ἐνοικιάζωσι τὰ κτήματα διὰ πλειοδοσίας καὶ διὰ τακτικῶν ἐνοικιαστηρίων ἐγγράφων, νὰ εἰσπράττωσι τὰ ἐνοίκια διὰ διπλοτύπων ἀποδείξεων καὶ νὰ φροντίζωσι περὶ τῶν ἀναγκαίων ἐπισκευῶν τῶν κτημάτων τοῦ τμήματος αὐτοπροσώπως. γ'. Νὰ ἐπιμελῶνται τῆς εὐπρεποῦς διατηρήσεως τῶν ναῶν, τῶν ἱερῶν ἀμφίων καὶ σκευῶν καὶ περὶ τῆς ἐν αὐτοῖς τάξεως. δ'. Νὰ κανονίζωσι μετὰ τῶν Ἱερέων καὶ κατὰ τὴν κρατοῦσαν συνήθειαν τὰς ὥρας τῶν Ἱερῶν ἀκολουθιῶν. ε'. Νὰ διορίζωσι καὶ παύωσι τοὺς λαϊκοὺς ὑπαλλήλους τῶν ναῶν καὶ νὰ καθορίζωσι τοὺς μισθοὺς αὐτῶν. στ'. Νὰ ἀναλαμβάνωσι προθύμως καὶ νὰ ἐκτελῶσιν ἐπιμελῶς πᾶσαν διὰ κοινῆς ἀποφάσεως ἀνατιθεμένην αὐτοῖς ἐργασίαν. ζ'. Νὰ δίδωσι πᾶσαν ζητούμενην πληροφορίαν καὶ νὰ ἐπιδεικνύωσι τὰ βιβλία ὡσάκις ἤθελε ζητήσῃ ταῦτα ἡ Δημογεροντία. η'. Νὰ δίδωσιν ἐτησίως λογαριασμὸν, κλείοντες καὶ παραδίδοντες ἐγκαίρως τὰ βιβλία τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν πρὸς ἐξέλεξιν.

Ἄρθρον 45 ο ν. Οἱ ταμίαι τῶν Ἐπιτροπειῶν, οἵτινες εἶναι καὶ ἀντιπρόεδροι, ἐκλεγόμενοι ὡς τοιοῦτοι παρὰ τῆς Δημογεροντίας κατὰ τὸ ἄρθρον, ὀφείλουσι νὰ συγκαλῶσι τοὺς συναδέλφους εἰς συνεδρίαν καὶ νὰ προεδρεύωσι καὶ νὰ ἐκτελῶσι τὰς λαμβανομένας ἀποφάσεις, νὰ πληρώνωσι τὰς ἐγκεκριμένας δαπάνας καὶ νὰ ἐγγράφωσι λεπτομερῶς πᾶσαν πρόσοδον ἢ δαπάνην τακτικὴν ἢ ἔκτακτον εἰς τὸ πρόχειρον βιβλίον ταμείου καὶ βιβλίον μερίδων καὶ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς νὰ παραδίδωσι τὰ βιβλία ταῦτα καὶ πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν τῷ Γραμματεῖ πρὸς καταχώρισιν εἰς τὰ λογιστικά βιβλία τοῦ τμήματος.

Ἄρθρον 46 ο ν. Ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ ἐκάστου τμήματος θὰ ἀναγράφηται ἀπαραιτήτως, ἀναλόγως τῶν πόρων, ποσόν τι πρὸς ἀπόσβασιν τοῦ χρέους τῆς Κοινότητος.

Τὸ διὰ τὰς ἐπισκευὰς τῶν κτημάτων κονδύλιον θὰ καθορίζηται μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς οἰκονομίας καὶ ἀφοῦ προηγουμένος ἡ Ἐπιτροπεία, ἐπι-

θεωροῦσα τὰ κτήματα αὐτοπροσώπως καὶ ἐν συνοδείᾳ εἰδικοῦ προσώπου, σχηματίσει ἀκριβῆ ἀντίληψιν τῶν ἀπαιτουμένων δαπανῶν τῶν ἐπισκευῶν. Διὰ πᾶσαν δὲ δαπάνην ἐκ τοῦ κονδυλίου τῶν ἐπισκευῶν, τὴν ἀναγραφομένην ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ὑπερβαίνουνσαν τὰ 500 γρόσια, ἀπαιτεῖται ἐγκρίσεως αἴτησις παρὰ τῆς Δημογεροντίας.

Ἄρθρον 47 ο ν. Ἀπαγορεύεται εἰς τὰς Ἐπιτροπείας ἢ αὐτόβουλος διάθεσις τοῦ περισσεύματος τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ συνομολόγησις δανειῶν, πλὴν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ἢ ἀγοραπωλησία ἐνοριακοῦ κτήματος, τὸ δανεῖζειν πρὸς οἰονδήποτε ἢ κινεῖν δίκην ἐνώπιον δικαστηρίων ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τῆς Δημογεροντίας. Ἄλλως πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τούτων ἐπιβαρύνει ἀτομικῶς τοὺς ἐνεργήσαντας ταύτην. Προκειμένου δὲ περὶ τῆς ἀνάγκης ἐκποιήσεως ἀχρήστου ἢ ἐπιζημιού κτήματος ἢ Ἐπιτροπεία ὑποβάλλει τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει καὶ τῇ Δημογεροντίᾳ ἔκθεσιν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἄρθρον 48 ο ν. Αἱ Ἐπιτροπείαι τῶν τμημάτων ὀφείλουσιν ἐπίσης νὰ καταβάλλουσιν ἐγκαίρως καὶ ἀνελλιπῶς τὰ κεκανονισμένα πρὸς τὰς σχολὰς ἐπιδόματα.

Ἄρθρον 49 ο ν. Ἐὰν γνωσθῇ ἢ καταγγελθῇ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει καὶ τῇ Δημογεροντίᾳ κατάχρησις τις ἐκκλησιαστικῶν ἢ κοινοτικῶν χρημάτων ἐκ μέρους ἐπιτρόπου ἢ ἐφόρου τὸ ζήτημα ἐξετάζεται ὑπὸ τῆς Δημογεροντίας, ἀποδειχθείσης δὲ τῆς καταχρήσεως προσκαλεῖται ὁ ἐνοχος ὅπως ἐντὸς ὀρισμένης προθεσμίας ἀποδώσῃ τὸ χρῆμα, παύομενος ἅμα τοῦ ἀξιώματος, ὅπερ κατεῖχεν. Ἐὰν δὲ μὴ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἢ ἀρνεῖται τὴν παράδοσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων τοῦ ταμείου καὶ τῶν λοιπῶν ἀνηκόντων τῇ Κοινότητι, ἢ τὴν ἐξέλεγκξιν τῶν λ/σμῶν τῆς διαχειρίσεώς του, λαμβάνονται κατ' αὐτοῦ παρὰ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τῆς Δημογεροντίας τὰ κατάλληλα ἐκκλησιαστικὰ καὶ πολιτικὰ μέτρα.

Κεφάλαιον Ζ'

Περὶ τῆς Ἐπιτροπείας τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου ἰδίᾳ

Ἄρθρον 50 ὀ ν. Ἡ Ἐπιτροπεία τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, πλὴν τῶν κτημάτων τοῦ τμήματος, ἔχει ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτῆς διαχείρισιν καὶ τὰ ἐκτὸς τῆς πόλεως σχολειακὰ κτήματα, ἀπέναντι τῶν ὁποίων χορηγεῖ κατ' ἔτος, εἰς τὴν Ἐφορείαν τῶν σχολῶν, τὸ κεκανονισμένον ἐπίδομα ἐκ λιρῶν ὀθωμανικῶν ἑκατόν.

Ἄρθρον 51 ο ν. Ὁ ταμίας τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ἐκ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων καὶ φερεγγῶν πολιτῶν ὧν, ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τῶν λοιπῶν ταμῶν, ὀφείλει νὰ φυλάττῃ τοὺς τίτλους τῶν ἰδιοκτησιῶν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ λοιπῶν κοινοτικῶν κτημάτων ὡς καὶ πᾶν ἐν γένει σπουδαῖον ἐγ-

γραφον τῆς Κοινότητος ἐντὸς σιδηροῦ καὶ ἀσφαλοῦς χρηματοκιβωτίου. Ἐπάντων τούτων ἀκριβῆς καὶ λεπτομερῆς καταγραφή θέλει καταστρωθῆ ἔν διπλοῖς βιβλίοις ὑπογεγραμμένοις καὶ ἐσφραγισμένοις καὶ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐπικεκυρωμένοις, ὧν τὸ μὲν ἔν θέλει κρατεῖσθαι παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, τὸ δὲ ἕτερον θέλει φυλάττεσθαι ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει.

Ἄρθρον 52 ο ν. Ἐν τῷ ἐπιτροπικῷ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ὑπάρχει γραμματεὺς ἔμμισθος, ὅστις ἔχει τὰ ἐξῆς καθήκοντα: α'. Κρατεῖ τὰ βιβλία τῆς διαχειρίσεως τοῦ τμήματος Ἁγίου Ἀντωνίου, συντάσσει τὰ πρακτικά τῆς Ἐπιτροπείας καὶ ἐν γένει ἐκτελεῖ πᾶσαν γραφικὴν ὑπηρεσίαν τούτου. β'. Κρατεῖ τὰ βιβλία τῆς διαχειρίσεως πάντων τῶν λοιπῶν τμημάτων (ἰδιαίτερος δι' ἕκαστον), ὡς καὶ τῆς Ἐφορείας τῶν σχολῶν, ἐν ὀρισμέναις ἡμέραις μεταβαίνων εἰς ἕκαστον τούτων καὶ συνεργαζόμενος μετὰ τῶν οἰκείων ἐπιτροπειῶν ἐπὶ ὀρισμένῳ ἐπιμισθίῳ. γ'. Τηροῖ τὸ κτηματολόγιον ἐν τάξει. δ'. Ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἔτους συντάσσει τὸ βιβλίον ἀπογραφῆς τῶν ἐπίπλων, ἀμφίων καὶ σκευῶν τῶν ἐκκλησιῶν ἐκάστου τμήματος. ε'. Διευθύνει τὸ κηροπωλεῖον, ἐνεργῶν τὴν πώλησιν τοῖς μετρητοῖς τόσον διὰ τοὺς ἰδιώτας ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἐπιτρόπους τῶν τμημάτων, ὅσακις καὶ οὗτοι ἤθελον λάβη ἀγορὰς κηροῦ παρὰ τοῦ κηροπωλείου.

Ἄρθρον 53 ο ν. Εἰς μόνην τὴν Ἐπιτροπείαν τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου ἐπιτρέπεται νὰ συνάπτη δάνεια ἐπὶ τῷ ὀρισμένῳ ὑπὸ τῆς Δημογεροντίας τόκῳ. Τὰ δὲ ἐκδιδόμενα χρεωστικά ὁμόλογα, ὑπογραφόμενα παρ' ἀπάντων τῶν ἐπιτρόπων, θέλουσι φέρη τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἄρθρον 54 ο ν. Τὰ περισσεύματα τῆς διαχειρίσεως τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, καθὼς καὶ τῶν λοιπῶν τμημάτων, θὰ χρησιμεύσωσιν, ἀποφάσει τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς, πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους τῆς κοινότητος, πρὸς κάλυψιν τοῦ τυχόν ἐλλείμματος τῶν σχολῶν, μὴ ὑπάρχοντος δὲ ἐλλείμματος, πρὸς σχηματισμὸν ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τῆς κοινότητος.

Ἄρθρον 55 ο ν. Διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῶν κτηματικῶν συμβολαίων τοῦ τμήματος τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου καθὼς καὶ τῶν λοιπῶν τμημάτων θέλει ἐκλέγεσθαι παρὰ τῶν οἰκείων ἐπιτροπειῶν πρόσωπον κατὰ πάντα ἀξιότιμον καὶ φερέγγυον, ὅπερ, ἐγκρινόμενον παρὰ τῆς Δημογεροντίας, θέλει συνιστᾶσθαι εἰς τὰς Κυβερνητικὰς Ἀρχὰς διὰ τακριρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Διὰ τὴν διεξαγωγὴν δὲ τῶν παρὰ ταύταις κτηματικῶν ὑποθέσεων τῶν κτημάτων θέλει διοριζεσθαι παρὰ τῆς Δημογεροντίας καὶ ἔμμισθος δικηγόρος, τοῦ μισθοῦ του καταβαλλομένου παρὰ τῶν τμημάτων κατ' ἀναλογίαν κανονιζομένην παρὰ τῆς Δημογεροντίας.

Κεφάλαιον Η΄

περὶ τοῦ Ἱεροῦ κλήρου

Ἄρθρον 56 ο ν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱερέων ὀρίζεται εἰς 12: ἦτοι τρεῖς εἰς τὸ τμήμα τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ἀνά δύο εἰς τὰ τμήματα Μητροπόλεως, Ἁγίων Ἀναργύρων, Ἁγίου Ἰωάννου καὶ Ἁγίου Γεωργίου καὶ εἰς εἰς τὸ τμήμα Κυριωτίσης.

Ἄρθρον 57 ο ν. Τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐποπτείαν τοῦ Κλήρου καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς παύσεως τῶν ἱερέων κέκτηται ἀποκλειστικῶς ὁ Μητροπολίτης. Ἐν ἣ δὲ περιπτώσει Ἱερεὺς τις παρεκτραπή, ἢ οἰκεία Ἐπιτροπεία, ἢ καὶ πᾶς Χριστιανὸς ὀφείλουσι νὰ ἀναφέρωσι τὸ πρᾶγμα τῷ Μητροπολίτῃ πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ πταίσματος καὶ ἐπιβολὴν τῆς ἀρμοζούσης ποινῆς· οὐδενὶ δὲ λαϊκῷ ἐπιτρέπεται τὸ ἐπιτιμᾶν τοὺς ἱερεῖς δημοσίᾳ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἢ ἀλλαγῷ.

Ἄρθρον 58 ο ν. Οἱ Ἱερεῖς δέον νὰ ᾧσι πάντες κατὰ τὸ δυνατὸν λόγοι, πάντες δὲ κόσμιοι τὰ ἦθη, δύο δὲ ἢ τοῦλάχιστον εἰς τούτων νὰ ἦτελειόφοιτος Ἱερατικῆς σχολῆς, ἐκπληρῶν χρέη ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου, εἰ δυνατὸν δέ, καὶ Ἱεροκήρυκος καὶ διδασκάλου τῶν Ἱερῶν μαθημάτων τοῦ Γυμνασίου, ἔχων οὕτω, πλὴν τῶν προσόδων τῆς ἡμερίας του, καὶ ἀρμόδιον παρὰ τῆς Κοινότητος ἐπίδομα.

Ἄρθρον 59 ο ν. Ἐν ἣ περιπτώσει χηρεῦσαι θέσις ἱερέως, ἢ Ἐπιτροπεία, συνεννοουμένη μετὰ τῆς ἐνορίας, ὑποβάλλει ἐγγράφως αἴτησιν τῷ Μητροπολίτῃ εἴτε πρὸς διορισμὸν ἐτέρου διαθεσίμου, εἴτε ὑπάρχει τοιοῦτος, εἴτε ὑποδεικνύουσα ὑποψήφιον κατάλληλον συνωδὰ τοῖς Ἱεροῖς Κανόσι πρὸς ἔγκρισιν καὶ χειροτονίαν.

Ἄρθρον 60 ο ν. Οἱ ἱερεῖς τῶν τμημάτων Ἁγίου Ἀντωνίου καὶ Ἁγίων Ἀναργύρων εἰσὶν ἔμμισθοι. Οἱ δὲ λοιποὶ ἀντὶ τακτικοῦ μισθοῦ ἔχουσι τὰς συνήθεις ἀπὸ Χριστιανῶν ἀπολαυάς, ἐξ ἑξαμηνιαίων ἐπιδομάτων, ἐκ γάμων, βαπτίσεων, κηδεῖων, μνημοσύνων, δίσκων, εὐχελαίων, λειτουργιῶν ἀτομικῶν, ἀγρυπνιῶν, ἀνακομιδῆς, φωτίσματος μνηαίου, εὐχῶν γεννήσεων καὶ σαραντισμῶν, ἁγιασμῶν, τρισαγίων, ὑψωμάτων, ἀρτοκλασίας, παρακλησεων, ἑξορκισμῶν, διαβασμάτων καὶ τῶν τοιούτων. Λεπτομερῆς διατίμησις τούτων, ἐξασφαλίζουσα τὴν ἀξιοπρεπῆ συντήρησιν τοῦ κλήρου, θέλει συνταχθῆ ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Ἐπιτροπείας ἐκάστου τμήματος. Ὑπὸ τῶν αὐτῶν θέλει συνταχθῆ ἐπίσης καὶ ἡ διατίμησις τῶν ἐξ ἱεροτελεστιῶν δικαιωμάτων τοῦ παγκαρίου ἐκάστου τμήματος.

Ἄρθρον 61 ο ν. Ἡ Ἀρχιερατικὴ Ἐπιχορήγησις, συνισταμένη εἰς λίρας ὀθωμανικᾶς ἑκατὸν πενήκοντα (150) ἐτησίως, θέλει πληρῶνεσθαι

τακτικῶς κατὰ μῆνα παρὰ τῶν παγκαρίων τῶν τμημάτων κατὰ τὴν ἐξῆς ἀναλογίαν: Ἐκ τοῦ παγκαρίου τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου λίρας ὄθωμ. τέσσαρας (4), Ἁγίων Ἀναργύρων λίρας Ὅθωμ. δύο καὶ ἡμίσειαν (2, 1/2), Ἁγίου Ἰωάννου λίραν ὄθ. μίαν καὶ τρία τέταρτα (1, 3/4), Ἁγίου Γεωργίου μίαν καὶ τρία τέταρτα (1, 3/4), Μητροπόλεως μίαν καὶ ἓν τέταρτον (1, 1/4), Κυριωτίσσης μίαν καὶ ἓν τέταρτον (1, 1/4).

Κεφάλαιον Θ'

περὶ τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου

Ἄρθρον 62 ο ν. Τὸ Πνευματικὸν Δικαστήριον Βερροίας σύγκεται, συνφδὰ ταῖς σχετικαῖς διατάξεσι τῆς Πατριαρχικῆς Δικονομίας, ἐκ τεσσάρων κληρικῶν μελῶν, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου διὰ μίαν διετίαν, ἐκ τῶν ἐπὶ χρηστότητι ἠθῶν, τιμιότητι καὶ πείρᾳ ἐκκλησιαστικῆ διακρινομένων κληρικῶν τῆς πόλεως, προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου ἢ τοῦ Ἐπιτρόπου αὐτοῦ, γραμματέα δὲ καὶ κλητῆρα ἔχει τοὺς τῆς Δημογεροντίας.

Ἄρθρον 63 ο ν. Ἄπασαι αἱ πνευματικαὶ διαφοραί, οἷαι αἱ περὶ κυριότητος καὶ ιδιότητος ἱερῶν ναῶν καὶ παντὸς τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, Εὐκτηρίων Οἴκων, Προσκυνημάτων, Ἁγιασμάτων, Μονῶν καὶ ἐξαρτημάτων αὐτῶν, ἤτοι αἱ περὶ συστάσεως, κύρους ἢ μῆ, μνηστείας καὶ γάμου καὶ περὶ λύσεως αὐτῶν, περὶ παραμονῆς καὶ ἀνατροφῆς τέκνων, διαρκούντος ἢ μὴ τοῦ γάμου, περὶ τοπικῆς διαστάσεως τῶν συζύγων καὶ περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ συζυγικοῦ βίου, καθὼς καὶ πᾶσαι αἱ περὶ τῆς πολιτείας καὶ τῶν καθηκόντων τοῦ ἱεροῦ κλήρου καταγγελίαι ὑπάγονται λόγφ ὕλης εἰς τὸ Πνευματικὸν Δικαστήριον.

Ἄρθρον 64 ο ν. Τὸ Πνευματικὸν Δικαστήριον εἶναι ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν παρῶσιν ὁ Πρόεδρος καὶ δύο τῶν μελῶν αὐτοῦ. Σφραγίδα δὲ κέκτηται τὴν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Κεφάλαιον Ι'

περὶ Ἐφορείας

Ἄρθρον 65 ο ν. Ἡ Ἐφορεία, ἐκλεγομένη ἀνά διετίαν ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς καὶ ἀποτελουμένη ἐκ τεσσάρων μελῶν, συνεδριάζει ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου ἢ τοῦ Ἐπιτρόπου αὐτοῦ, συντάσσουσα δὲ τὸν προϋπολογισμόν αὐτῆς κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Ἰουνίου, ὑποβάλλει αὐτὸν τῇ Δημογεροντίᾳ καὶ τῇ Διευθυνούσῃ Ἐπιτροπῇ πρὸς ἔγκρισιν καὶ ἐπικύρωσιν, παρισταμένη καὶ αὐτὴ κατὰ τὴν πρώτην πρὸς συζήτησιν συνεδρίαν πρὸς ὑποστήριξιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν κονδυλίων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 66 ο ν. Ἡ Ἐφορεία ἅμα τῇ ἐπιψηφίσει τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτῆς προβαίνει ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ Ἰουλίου εἰς τὴν

συμφωνίαν τοῦ καταλλήλου διδάσκοντος προσωπικοῦ τῶν σχολῶν, ἀνταλλάσσουσα ἀπαραιτήτως μετ' αὐτῶν συμβόλαια, ὑπογραφόμενα ὑπὸ τῶν ἐφόρων καὶ διδασκάλων καὶ φέροντα τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Πέραν δὲ τῆς 10ης Ἰουλίου θὰ θεωρῶνται οἱ κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος διδάσκαλοι συμπεφανημένοι ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους, ἐκτὸς τῶν ἀποχωρούντων, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ δηλώσῃ τοῦτο ἐγγράφως τῇ Ἐφορείᾳ ἀμέσως μετὰ τὰς ἐξετάσεις.

Ἄρθρον 67 ο ν. Οἱ διδάσκαλοι τῶν Ἐκπαιδευτηρίων ἀρρένων τε καὶ θηλέων δέον πρὸ τῆ ἀγαθῆ αὐτῶν τῶν ἡθῶν ὑπολήψει νὰ φέρωσι καὶ πτυχίον Διδασκαλείου ἢ Γυμνασίου. Ὁ δὲ διευθυντὴς τοῦ Ἡμιγυμνασίου ὀφείλει νὰ φέρῃ δίπλωμα διδάκτορος ἢ τελειοφοίτου, ἐκτὸς ἂν ἡ ἱκανότης αὐτοῦ ὑπάρχῃ ἀποδεδειγμένη ἐκ προηγουμένης μακρᾶς καὶ εὐδοκίμου διδασκαλίας. Ἐπίσης καὶ ἡ Διευθύντρια πρὸς τῷ πτυχίῳ δέον νὰ ἔχῃ καὶ πείραν ἱκανῶν ἐτῶν.

Ἄρθρον 68 ο ν. Ἡ Ἐφορεία, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου, δύναται νὰ προβῇ ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὴν παῦσιν διδασκάλου ἢ διδασκαλίσεως καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὅταν λόγοι ἰσχυροὶ καὶ δεδικολλημένοι ὑπάρχουσι πρὸς τοῦτο.

Ἄρθρον 69 ο ν. Ἐν μέλος τῆς Ἐφορείας ὀφείλει, ἐκ περιτροπῆς, ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος, νὰ ἐπισκέπτηται τὰ σχολεῖα καὶ νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων τῶν διδασκάλων καὶ νὰ λαμβάνῃ γνώσιν τῆς τάξεως τῶν μαθητῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν σχολῶν, εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων δέον ἐγκαίρως καὶ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως νὰ προβαίῃ ἢ Ἐφορεία, τὰς δὲ παρατηρήσεις αὐτοῦ ὑποβάλλῃ τῇ Ἐφορείᾳ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἄρθρον 70 ο ν. Ὁ ταμίας τῆς Ἐφορείας: α'.) κρατεῖ ἀκριβῆ τῆς διαχειρίσεως βιβλία, ἧτοι πρόχειρον ταμείου καὶ βιβλίον μερίδων, καὶ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς παραδίδει τῷ γραμματεῖ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου τὰς σημειώσεις του πρὸς καταχώρισιν εἰς τὰ οἰκεῖα βιβλία, τὰ ὅποια καί, εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ὑπογραφόμενα ὑφ' ἀπάντων τῶν ἐφόρων, παραδίδονται τῇ ἐξελέγξει μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων. β'.) ἀποτίει κατὰ τὰς κεκαυνοσιμένας ἐποχὰς τοὺς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἐκτελεῖ πᾶσαν δαπάνην δι' ἐντάλματος τοῦ Προέδρου, πᾶσαν δὲ εἴσπραξιν διὰ διπλοτύπων ἀποδείξεων ἐντύπων καὶ ἐντύπων ἠριθμημένων καὶ γ'.) παραδίδει τῷ διαδόχῳ, μετὰ τὴν πάροδον τῆς διετίας, πάντα τὰ ἀνήκοντα τῇ Σχολῇ ἐγγραφα, συντασσομένου καὶ ὑπογραφομένου καταλλήλου πρακτικοῦ.

Ἄρθρον 71 ο ν. Ἡ Ἐφορεία συνεδριάζει τακτικῶς μὲν κατὰ δεκαπενθημερίαν, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις δεήσει.

Ἐπιτομή 72 ο ν. Πόροι τῶν σχολῶν εἰσι: α'.) τὰ ἐτήσια ἐπιδόματα τῶν ἑξ τμημάτων. β'.) ἡ ἐτήσια χορηγία τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου διὰ τὸν κηρὸν καὶ τὸ κηροπωλεῖον. γ'.) τὸ κληροδόμημα τοῦ ἀειμνήστου Δ. Ρακτιβάν. δ'.) οἱ τόκοι τῶν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου κατατεθειμένων κληροδοτημάτων ε'.) τὸ προῖον τῶν εἰσιτηρίων, ἐλέγχων καὶ ἐνδεικτικῶν, τῶν δίσκων τῶν ἐκκλησιῶν, τῆς περιφορᾶς τοῦ δίσκου τῶν Θεοφανείων, τὸ δικαίωμα τῶν προικοτιμήσεων καὶ συλλειτουρῶν καὶ ἡ χορηγία τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου. στ'.) αἱ δωρεαὶ καὶ τὰ κληροδοτήματα τῶν εὐσεβῶν ὁμογενῶν.

Ἐπιτομή 73 ο ν. Ἡ Ἐφορεία ἔχει σφραγίδα, φέρουσαν τὰ γράμματα «Ἐφορεία τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκπαιδευτηρίων—Βέρροια», μετὰ τοῦ συμβόλου τῆς περιστερᾶς, ἣν κρατεῖ ὁ ταμίας.

Ἐπιτομή 74 ο ν. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων οἱ διευθύνται καὶ οἱ διδάσκαλοι τῶν σχολῶν ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἐπικύρωσιν τοῦ Μητροπολίτου: α) τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τοῦ ἔτους ἐκεῖνου, περιέχον καὶ τὰ δνόματα τῶν διδακτικῶν βιβλίων. β) τὸ ὄρολόγιον τῆς διδασκαλίας. γ) τὰ συμβόλαια αὐτῶν πρὸς ἐπικύρωσιν καὶ δ) νὰ ἐφοδιασθῶσι διὰ τοῦ νενομισμένου ἐπισήμου ἐνδεικτικοῦ. Αἱ διατάξεις δὲ αὗται, ὡς ἀπορρέουσαι ἐκ τῆς ἐπισήμου μεταξὺ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Πατριαρχείων Συμβάσεως περὶ τῶν δικαίων καὶ προνομίων τῶν Ὀρθοδόξων τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, τῆς περιεχομένης ἐν τῇ Ὑψηλῇ Βεζυρική Ἐγκυκλίῳ τῆς 23 Τζεματζι-Οὐλ-Ἀχῆρ 1308 καὶ 22 Ἰανουαρίου 1306 (1891) καὶ ἐν τῇ σχετικῇ Πατριαρχικῇ Ἐγκυκλίῳ τῆς 31 Ἰανουαρίου 1891 πρέπει νὰ τηρῶνται ἀπαρεγκλίτως καὶ μετὰ ἄκρας εὐλαβείας. Πᾶσα δὲ ἀθέτησις ἢ ἀμέλεια περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τούτων, ὡς ἀποτελοῦσα καταπάτησιν τῶν ὑπὸ τῶν δύο ἀνωτάτων Ἀρχῶν τοῦ κράτους, πολιτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς, τεθεσπισμένων, ὡς δυναμένη νὰ ἔχῃ δυσαρέστους συνεπείας διὰ τὰ δίκαια καὶ προνόμια τῶν ὀρθοδόξων, τιμωρεῖται δι' ἀμέσου παύσεως τοῦ πταιστού.

Ἐπιτομή 75 ο ν. Αἱ σχολαὶ λειτουργοῦσι συνδῶδ ἁ ἰδιαιτέρῳ αὐτῶν Κανονισμῶ.

Κεφάλαιον ΙΑ'

περὶ Ἐπιτροπείας ἐπὶ τῶν μονῶν

Ἐπιτομή 76 ο ν. Ἡ Ἐπιτροπεία ἐπὶ τῶν Μονῶν, ἐκλεγομένη κατὰ τὸ σχετικὸν ἄρθρον, ἀπαρτίζεται ἐκ τριῶν μελῶν, ὧν εἰς ὃ ἐκάστοτε ταμίας τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, συνεδριάζει δὲ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου ἢ τοῦ Ἐπιτρόπου αὐτοῦ, ὡςάκις δύο ἐκ τῶν μελῶν τῆς ζητήσωσι τοῦτο ἐγγράφως, γραμματεὺς δὲ αὐτῆς εἶναι ὁ τῆς Δημογεροντίας.

Ἄρθρον 77 ο.ν. Ἔργον αὐτῆς εἶναι νὰ κανονίζῃ τὰ τῶν Μονῶν, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κοινότητα, φροντίζουσα περὶ τῆς καλῆς διατηρήσεως αὐτῶν, δηλαδὴ τῶν κτημάτων καὶ τῶν ναῶν καὶ περὶ τῆς αὐξήσεως τῶν πόρων αὐτῶν.

Ἄρθρον 78 ο.ν. Ὁ ταμίας τῆς Ἐπιτροπείας, ὅστις εἶναι πάντοτε ὁ ἐκάστοτε ταμίας τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, κρατεῖ ἰδιαίτερον πρόχειρον ταμείου καὶ σημειώσεις τῆς διαχειρίσεως καὶ ἐκτελεῖ πᾶσαν πληρωμὴν ἢ δαπάνην. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς παρέχει τὰς σημειώσεις του τῷ γραμματεῖ τῆς Κοινότητος πρὸς καταχώρισιν εἰς τὰ οἰκεία βιβλία, ἅτινα, ὑπογράφόμενα εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους παρὰ πάντων τῶν μελῶν, παραδίδονται πρὸς ἐξέλεξιν, τὰ δὲ εἰσοδήματα τῶν Μονῶν παραδίδονται διὰ διπλοτύπου ἀποδείξεως τῷ ταμίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου.

Ἄρθρον 79 ο.ν. Ἀπαρτία τῆς Ἐπιτροπείας θεωρεῖται ὅταν παρῶσι δύο τῶν μελῶν αὐτῆς πρὸς τῷ Προέδρῳ. Πάντα δὲ τὰ ζητήματα λύονται διὰ πλειοψηφίας καὶ ἐν ἰσοψηφίᾳ νικᾷ τὸ μέρος τὸ ἔχον τὴν ψήφον τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 80 ο.ν. Ἐν ἐκάστη Μονῇ δεόν νὰ ὑπάρχῃ ἱερεὺς ὑπὸ τὸν τίτλον Ἦγουμένου ἢ ἐπιστάτου πρὸς ἐπιτέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν τὰ δὲ ὕλικά καθήκοντα καὶ δικαιώματα αὐτοῦ καθορίζει ἡ Ἐπιτροπεία.

Ἄρθρον 81 ο.ν. Τῇ ἐπὶ τῶν Μονῶν Ἐπιτροπείᾳ ἀνατίθεται ἡ ἐκποίησις καταλλήλως καὶ ἄνευ ὕλικῆς ἢ ἠθικῆς ζημίας τῶν ἐντὸς τῆς πόλεως ἀχρήστων ἢ ἐπιζημιῶν βακουφικῶν οἰκοπέδων καὶ κτημάτων τῆς Κοινότητος. Τὸ δὲ προϊόν τῆς ἐκποιήσεως τούτων διατίθεται ὡς ἤθελε κρίνη καταλληλότερον ἢ Δημογεροντία μετὰ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 82 ο.ν. Ἡ Ἐπιτροπεία ἐπὶ τῶν Μονῶν ἔχει ἰδιαιτέραν σφραγίδα, φέρουσαν τὰς λέξεις «Ἐπιτροπεία ἐπὶ τῶν Μονῶν».

Κεφάλαιον IB'

Γενικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 83 ο.ν. Ὁ Μητροπολίτης εἶναι δικαιοματικῶς, ὡς ἐκ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ, Πρόεδρος ὅλων τῶν Σωματείων τῆς Κοινότητος, ἔχει δὲ ψήφον ἰδίαν εἰς ὅλα τὰ ζητήματα καὶ ἐν ἰσοψηφίᾳ ἡ ψήφος αὐτοῦ εἶναι διπλῆ.

Ἄρθρον 84 ο.ν. Πᾶν σωματεῖον διαδεχόμενον τὸ προκάτοχον αὐτοῦ ὀφείλει νὰ παραδέχεται ὡς ἐγκύρους καὶ νὰ ἐκτελῇ τὰς πράξεις ἐκείνου μέχρι τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὄρων, ὑφ' οὓς αὐταὶ ἐγένοντο.

Ἄρθρον 85 ο.ν. Ἄπαντα τὰ κτήματα τῆς Κοινότητος ἐκμισθοῦνται ἐπὶ διετίαν, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχωσιν ἀποχρῶντες λόγοι πρὸς μακροχρονί-

κωτέραν εκμίσθωσιν, εκτιμώμενοι υπό τῆς Δημογεροντίας. Ἐπίσης δὲν ἐπιτρέπεται ἡ σύνταξις συμβολαίων διὰ χρονικὸν διάστημα υπερβαῖνον κατὰ πολὺ τὴν διάρκειαν τοῦ σωματείου.

*Αρθρον 86 ο ν. Πάντα τὰ σωματεῖα δεόν νὰ ἀποτελῶνται ἐξ εὐπόληπτων, τιμίων καὶ ἀξιοχρέων προσώπων.

*Αρθρον 87 ο ν. Οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νὰ ἦ μέλος δύο συγχρόνως σωματείων. Αἱ ἐκλογαὶ τῶν μελῶν πάντων τῶν σωματείων διενεργοῦνται διὰ μουστικῆς ψηφοφορίας καὶ ἀπολύτου πλειοψηφίας.

*Αρθρον 88 ο ν. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸ αὐτὸ σωματεῖον νὰ συνυπάρχωσι μέλη συγγενεῖς μέχρι τρίτου βαθμοῦ ἐξ αἵματος ἢ δευτέρου ἐξ ἀγγιστείας.

*Αρθρον 89 ο ν. Οὐδὲν τῶν ἐκλεγέντων μελῶν εἰς οἰονδήποτε σωματεῖον ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐξασκήσεως τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων πρὶν ἢ ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις ἐκδώσῃ τὸ νενομισμένον διοριστήριον πιττάκιον.

*Αρθρον 90 ο ν. Πᾶς παραιτούμενος ἀπὸ οἰονδήποτε σωματεῖον ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ ἐγγράφως τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει τὴν παραίτησίν του.

*Αρθρον 91 ο ν. Ἐὰν μέλος τι σωματείου τινὸς παραιτηθῇ ἢ ἀποβίωση ἢ ἀποδημήσῃ πλέον τῶν τριῶν μηνῶν ἢ μὴ προσέλθῃ ἀδικαιολογητῶς εἰς 4 κατὰ σειρὰν συνεδρίας τοῦ σωματείου θεωρεῖται ὡς παρητημένον καὶ ἀντικαθίσταται μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς περιόδου του ὑπὸ τοῦ ἐπιλαχόντος, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιοῦτος, συνφδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 14, ἄλλως ὁ ἀντικαταστάτης αὐτοῦ ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς.

*Αρθρον 92 ο ν. Τὰ μέλη τῶν Ἐπιτροπειῶν τῶν τμημάτων (πλὴν τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου) καθὼς καὶ τὸ μέλος τὸ ἐκλεγόμενον ἐκ τοῦ τμήματος τούτου διὰ τὴν ἐξαμελῆ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου Ἐπιτροπειαν ὀφείλουσιν ἀπαραιτήτως νὰ ᾧσιν ἕκαστον ἐκ τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ ἐκλογικῷ Καταλόγῳ τοῦ οἰκείου τμήματος. Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπείας τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, τῆς Δημογεροντίας καὶ τὰ ὑπ' αὐτῆς καὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς ἐκλεγόμενα σωματεῖα τῆς Ἐφορείας τῶν Σχολῶν καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Μονῶν Ἐπιτροπείας, ταῦτα λαμβάνονται ἀδιακρίτως ἐκ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων οἰονδήποτε τμήματος.

*Αρθρον 93 ο ν. Ἐν πᾶσι τοῖς σωματείοις ἀπαρτία ὑπάρχει ὅταν παρῶσι τὰ ἡμίση τῶν μελῶν πλέον ἐνός.

*Αρθρον 94 ο ν. Ἐκαστον σωματεῖον ὀφείλει νὰ κατέχῃ ἀσφαλῶς πᾶν ἐγγραφον, ἀποδείξεις, ἀρχεῖα, βιβλία, τίτλους κτλ., ἀφορῶντα αὐτὸ καὶ νὰ τηρῇ βιβλίον τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ.

Πᾶσα ἀπώλεια τοιοῦτου τινὸς ἐπιβαρύνει τὸ σωματεῖον ὁλόκληρον ἢ ὄντινα καταστήσῃ αὐτὸ ἀρμοδίως ὑπεύθυνον.

Ἄρθρον 95 ο.ν. Πᾶσα παράδοσις καὶ παραλαβὴ χρημάτων, πραγμάτων, ἐγγράφων, ἀρχείων, κτλ. μεταξύ τῶν σωματείων πρὸς ἄλληλα ἢ πρὸς ἄτομα γίνεται ἐπὶ ἐγγράφῳ ἀποδείξει, ἄλλως εὐθύνεται διὰ τὰ διδόμενα ὁ ἄνευ ἀποδείξεως δίδων αὐτά.

Ἄρθρον 96 ο.ν. Αἱ Ἐπιτροπεῖαι τῶν τμημάτων καθὼς καὶ ἡ Ἐφορεία τῶν σχολῶν ἀναγράφουσιν ἐν τμηματικοῖς πίναξιν ἀνακεϊμένοις ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν σχολῶν καὶ ἐν τοῖς Ἐπιτροπικοῖς τὰ ὀνόματα τῶν Μεγάλων Εὐεργετῶν, Εὐεργετῶν καὶ δωρητῶν αὐτῶν. Τὰς δὲ μετὰ θάνατον ἀποδιδόμενας αὐτοῖς τιμὰς κανονίζει ὁ ἰδιαιτέρος Κανονισμὸς τῶν Σχολῶν καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἡ Δημογεροντία.

Ἄρθρον 97 ο.ν. Ἄπαντα τὰ βακουφικὰ κτήματα θὰ ἐνοικιάζωνται διὰ κανονικῆς καὶ πραγματικῆς πλειοδοσίας. Εἰς δὲ τοὺς ἐνοικιαστὰς τοὺς κατέχοντας ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ὑπὸ ἐνοίκιον κτῆμα τι καὶ ἐκπληροῦντας ἀνελλιπῶς τὰς ὑποχρεώσεις των γίνεται ἔκπτωσις δέκα μὲν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἂν τὸ ἐνοίκιον εἶναι κατώτερον τῶν 50 ληρῶν, πέντε δὲ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἔάν τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον εἶναι ἀνώτερον τοῦ ποσοῦ τούτου. Εἰς οὐδένα δὲ θὰ ἐνοικιάζῃται βακουφικόν τι κτῆμα ἔάν, ἐνοικιαστῆς ὢν προηγουμένως ἐτέρου βακουφικοῦ κτήματος, δὲν ἀποδείξῃ ἐγγράφως ὅτι ἐξώφλησε πᾶσαν πρὸς αὐτὸ χρηματικὴν ὑποχρέωσιν.

Ἄρθρον 98 ο.ν. Πᾶσα διακανόνισις ζητήματός τινος μὴ διαλαμβανόμενου ἐν τῷ παρόντι Κανονισμῷ καὶ μὴ ἀντικειμένου ταῖς διατάξεσι τούτου ἀνάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον ἀκροτελεύτιον. Ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἰσχύει ἐπὶ ἑπταετίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1912, ἧς παρελθούσης δύναται νὰ ἀναθεωρηθῇ, ἐάν ζητηθῇ καὶ ἐγκριθῇ τοῦτο ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς, καθοριζομένων ἅμα καὶ τῶν ἀναθεωρητέων ἄρθρων.

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς, συζητηθεὶς ἐν τῇ Γενικῇ Συνελεύσει τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος Βεροίας τῇ 12ῃ Φεβρουαρίου 1912, ἐπεψηφίσθη παρ' αὐτῆς, ἀναγνωσθεὶς δὲ συνφθὰ τῇ ἀποφάσει τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, μετὰ τὴν κατάστροφον τῶν ἐπιψηφισθεισῶν παρ' αὐτῆς τροποποιήσεων καὶ συμπληρώσεων ὑπὸ τῆς Δημογεροντίας τὸ πρῶτον καὶ εἶτα ἐν κοινῇ συνεδρίᾳ τῆς Δημογεροντίας καὶ τῆς Διευθυνούσης Ἐπιτροπῆς καὶ ἐπικυρωθεὶς ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, τίθεται εἰς ἐφαρμογήν.

Οί αντιπρόσωποι τῆς Ἑλληνικῆς κοινότητος Βερροίας

Γρηγόριος Ἀθ. Καζηνάρης	Χρῖστος Στώικος
Μέρκος Ντεληφώτης	Θωμᾶς Τσανάκας
Νικόλαος Βλαχόπουλος	Ἰωάννης Παπαφιάκας
Ἰωάννης Μιχαλούσινας	Στέφανος Τσουλιῆς
Γεώργιος Στρουτόπουλος	Ἐμμανουὴλ Μπίτζιος
Στέφανος Σιδεραῖς	Νικόλαος Λιγγιράς
Ἀντώνιος Παζούνης	Νικόλαος Μπουντζόλας
Δημήτριος Μητιλέκας	Θωμᾶς Χατζηκώστας
Στέφανος Μαλιαράς	Χρῖστος Στρουτόπουλος
Ἀργύριος Φουκαλάς	Ἀθανάσιος Βαρακλιῆς
Ἐμμανουὴλ Χριστοδούλου	Νικόλαος Κατσαμάκας
Νικόλαος Βλάχου	Κωστής Ἐμμανουὴλ
Μερκούριος Ψιφίκας	Ἐμμανουὴλ Γούτας
Περικλῆς Τσιδὸς	Ἐμμανουὴλ Γεωργίου
Γεώργιος Κωστής	Χρῖστος Γεωργίου
Ἐμμανουὴλ Κούτρας	Μέρκος Νέστορας
Κωνσταντῖνος Καμπίτογλου	Χατζηδημήτριος
Ἀναστάσιος Ἀντωνιάδης	Νικόλαος Καλαϊτζῆς
Ἀθανάσιος Βαϊτσαλος	Ἐμμανουὴλ Λιούσας
Δημήτριος Σκόρδας	Θωμᾶς Μπουγιατζῆς
Κωνσταντῖνος Σιδέρης	Δημοσθένης Νταβόρας
Νικόλαος Καλογήρου	Γεώργιος Τορώνης
Ἰωάννης Χ' Νικολάου	Κωνσταντῖνος Ζαρούκας
Ἀθανάσιος Παπασταύρου	Ἀντώνιος Χατζημυλωνᾶ
Γεώργιος Σαράφογλου	Βασίλειος Παπαδήμου
Θωμᾶς Σκούφιας	Μιχαὴλ Παλιᾶς
Κώστας Σερεμέτας	Βασίλειος Γεμιτζόγλου
Ἀντώνιος Παρναβέλας	Ἀθανάσιος Παπαδήμου
Σταῦρος Κόντας	Θωμᾶς Γιαννὸς
Δημοσθένης Τσανάκας	Λάζαρος Θεμελιῆ
Θωμᾶς Δάφνους	Ἰωάννης Χριστοδούλου
Ἀντώνιος Ζαφάρας	Ἰωάννης Σκούφιας
Ἰωάννης Βλαχόπουλος	Στέφανος Τζιζῆς
Κωστούλας Νούσας	Ἐμμανουὴλ Σκούφιας
Ἰωάννης Σχοινιάτης	Γρηγόριος Σαράφογλου
Ἀντώνιος Κ. Κύρκου	Μέρκος Χατζημάμογλου
Ἐμμανουὴλ Τσανάκας	Στέργιος Κανάκης
Κωνσταντῖνος Ἀργυρίου	Βαγγέλης Γρηγορίου
Κωνσταντῖνος Μαρμαράς	

Ἡ Δημογεροντία

Νικόλαος Ἀνωσιάδης
Ἐμμανουὴλ Καζαμβάκας
Ἰωάννης Ἰζέτβεης

Δημήτριος Ζομπᾶς
Γεώργιος Καραγεωργίου
Κωνσταντῖνος Καρυτζόγλου

Ἡ Διευθύνουσα Ἐπιτροπὴ

Ἰ. Ἀναστασιάδης
Δημήτριος Νικολάου
Κωνσταντῖνος Ζαρούκας
Μερκούριος Ψιφίκας
Λάζαρος Θεμελῆ
Βασίλειος Γεμιτζόγλου
Μιχαὴλ Παγιαῖς
Μιχαὴλ Μάρκου
Ἀναστάσιος Χρυσοχόου
Κωστούλας Νούσας

Κωνσταντῖνος Σιδέρης
Δημοσθένης Λιγγεράς
Κωνσταντῖνος Ἀργυρίου
Γρηγόριος Ὁρολογᾶς
Χρῖστος Στώϊκος
Γεώργιος Τορώνης
Ἀντώνιος Ζαφάρας
Ἐμμανουὴλ Γούτας
Ἀθανάσιος Παπασταύρου

Ὁ Γραμματεὺς
Παπαχριστόδουλος

Ὁ Πρόεδρος
Βεροίας καὶ Ναούσης Καλλίνικος».

(Ἀκολουθεῖ ὁ γνωστὸς κατάλογος τῶν 72 ἐκκλησιῶν καὶ παρεκκλησιῶν)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΧΙΟΝΙΔΗΣ

RÉSUMÉ

Georges Ch. Chionidis, Trois règlements de la communauté grecque Orthodoxe de Veria datés de la fin de la domination turque.

Il est bien connu que le sultan Mehmet II le Conquérant a donné en 1453 à ses sujets par l'intermédiaire du Patriarche Œcuménique, certains privilèges, entre autres une décentralisation administrative.

Nous ne connaissons pas la date exacte de l'édition de premiers règlements qui ont donné la constitution et prescrite la façon d'être administrées les communautés.

Durant les années 1858-1860 le Patriarchat Œcuménique a publié des règlements et les communautés ont rédigé en 1891 à leurs tour leurs règlements se basant sur ceux du Patriarchat. Quant aux règlements de la communauté de Veria nous ne connaissons ceux qui sont édités après le 1890 car les archives existants ne commencent qu'à partir de cette date.

Dans cette étude ne sont publiés que les règlements de 1892, de 1907 et de 1912. Ce dernier avait été publié par la presse mais on n'en trouve que quelques copies authentiques.

Le règlement de 1892 a été rédigé par le nouveau archevêque Cosmas et prévoyait la fusion de 16 communautés en 4. Il prévoyait aussi une délégation, un comité d'école et une commission pour les monastères, mais il ne prévoyait rien pour les notables, fait qui a provoqué beaucoup d'incidents.

Vers 1903 il y a eu une révision du règlement mais c'est seulement vers 1907 qu'on a donné une suite à cette révision. Alors il a apparu un nouveau règlement du temps de l'archevêque Constantios qui a rehaussé les notables à une corporation ainsi que les marquilliers de l'église de Saint Antoine. D'ailleurs les communautés ont été portées au nombre de six.

Vers 1911 il y a eu une réforme du règlement qui a abouti à l'adoption du dernier règlement de 1912 du temps de l'archevêque Callinicos. Ce règlement avait le plus grand nombre d'articles et prévoyait la coexistence des notables qui collaboraient souvent ensemble pour résoudre les problèmes de la communauté.

Il reste à noter que les notables jugeaient et ils s'imposaient aux délégations. Leur pouvoir s'est prolongé jusqu'à 1936 c'est-à-dire bien après la libération de la Grèce de la domination ottomane. Ils utilisaient les lois byzantines, turques et patriarcales ainsi que des coutumes locales.